

Ο ΤΥΠΟΣ

ΤΩΝ ΜΑΡΩΝΙΤΩΝ

ΑΣΩΜΑΤΟΣ
Έκθεση φωτογραφίας από την Κίνηση Γυναικών Ασωμάτων

ΣΕΛΙΔΑ 17

ΜΑΖΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΣΤΟ «ΧΚΙ ΦΙ ΣΑΝΝΑ»

ΣΕΛΙΔΑ 18

ΠΡΟΣΩΠΑ
Ο «μάγος του Ζορνέ» Ανδρέας Σκούλλος μιλά στον «Τ»

ΣΕΛΙΔΑ 22

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΩΝ ΜΑΡΩΝΙΤΩΝ ΕΠΕΣΕ ΣΤΑ ΧΑΜΗΛΑ

ΓΚΡΙΖΑ ΣΥΝΝΕΦΑ

- Τίποτα δεν φαίνεται να θυμίζει το Σχέδιο Ανάν με το οποίο επέστρεφαν στο Ελληνοκυπριακό κρατίδιο τρία από τα τέσσερα χωριά
- Κακοί οι οιωνοί και για δημιουργία Ελληνοκυπριακού θύλακα στην περιοχή Κορμακίτη αφού φαίνεται να επικρατούν οι «καθαρές ζώνες»

ΤΙΜΗ ΣΤΟΝ ΜΕΓΑΛΟ ΙΕΡΑΡΧΗ ΙΩΑΝΝΗ ΟΡΦΑΝΟΥ

Ρεπορτάζ στη σελίδα 3

Ρεπορτάζ στις σελίδες 6-7

→ ΜΑΡΚΙ
Εκκλησιά της Παναγίας του Μαρκί εξήγγειλε ο κοινοτάρχης Μαρκί Αντώνης Σολωμού

ΣΕΛΙΔΑ 4

→ ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ
Ο Αβράμης Κοντός θυμάται και καταθέτει στον «Τ» για τις τραγικές μέρες του 1974 στον Ασώματο

ΣΕΛΙΔΕΣ 8-9

→ CYTAVISION
Η νέα πρόκληση της Cytavision με τη μετάδοση 200 αγώνων από τη μεγαλύτερη διασυλλογική διοργάνωση

ΣΕΛΙΔΑ 16

→ MARONITE SUN
Ex European Parliament Chairman Hans-Gert Poettering visited the Maronite villages and monuments

PAGE 12

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Άμεση ανάγκη	112/199
Πρώτες Βοήθειες	199/112
A.Τ.Η.Κ. Βλάβες	800 00 197
A.Η.Κ. Βλάβες	1800
Πληροφορίες Καταλόγου	11892
Κέντρο Άμεσης Βοήθειας Βίας	1440
Αστυνομία /Πυροσβεστική	112/199
Αναφορά Δασικών Πυρκαγιών	1407
Κέντρο Πληροφόρησης Φαρμάκων και Δηλητηριάσεων	1401
Aids Συμβουλευτικό Κέντρο	22305155
Κίνηση Συμπαραστάσης	99609070
AIDS (7.00 10.00 μ.μ.)	99664883
Ναρκωτικά: Υπηρεσία	
Άμεσης Ανταπόκρισης.....	1410/ 22304862
Κέντρο Συντονισμού	
Έρευνας / Διάσωσης (ΚΣΕΔ)	1441
Ώρα	1895
Εξυπηρέτηση Πελατών ΑΤΗΚ.....	132
Πληροφορίες Εξωτερικού	194
Συνδιαλέξεις Εξωτερικού	198
Αξιωματικός Υπηρεσίας Αστυνομίας	1499
Αρχηγείο Αστυνομίας	1460
Υπηρεσία Δίωξης Ναρκωτικών	1498
Αστυνομία Βρετανικών Βάσεων	1443

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Γενικό Νοσοκομείο	22801400
Μακάρειο Νοσοκομείο	22405000
Πρώτες Βοήθειες	22801475
Αστικές Συγκοινωνίες	22665814
Αρχή Ηλεκτρισμού	22845000
Πυροσβεστική Υπηρεσία.....	22802150
Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας	22698000
Αστυνομική Διεύθυνση	22802020
Τουριστικές πληροφορίες	22691100
Κυπριακές Αερογραμμές	8000008
Ταχυδρομείο	22805719

ΛΕΜΕΣΟΣ

Αστικές Συγκοινωνίες	25354050
Νέο Νοσοκομείο	25801100
Παλιό Νοσοκομείο.....	25305333
Πρώτες Βοήθειες	25305770
Πυροσβεστική	25805400
Αστυνομία	25805050
Αρχή Ηλεκτρισμού	25373534
(πληροφορίες).....	25849000
Λιμάνι.....	25819200
Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας	25830000
Τουριστικές Πληροφορίες	25362756

ΛΑΡΝΑΚΑ

Νέο Νοσοκομείο	24800500
Παλιό Νοσοκομείο	24304312
Πρώτες Βοήθειες	24304322
Αεροδρόμιο Λάρνακας	778833
Κυπριακές Αερογραμμές (αφιξεις/αναχωρήσεις)	24643300
Κρατήσεις θέσεων.....	24692700
Ολυμπιακή (αφιξεις/αναχωρήσεις)	24643323
Ταχυδρομείο	24802450
Αστυνομική Διεύθυνση	24804040
Τουριστικές Πληροφορίες	24654322
Πυροσβεστική	24804280
Πυροσβεστική αερ.	24804350
Λιμάνι.....	24815225
Συμβούλιο Υδατοπρομήθειας	24822400

ΠΑΦΟΣ

Αεροδρόμιο Πάφου	778833
Αστικές Συγκοινωνίες	26934252
Νοσοκομείο	26803100
Πρώτες Βοήθειες	26803145
Αρχή Ηλεκτρισμού	26841100
Υδρευση	26932374
Αστυνομία	26806060
Αστυνομική Διεύθυνση	26306148
Πυροσβεστική	26806272
Τουριστικές Πληροφορίες	26932841
Ταχυδρομείο	26306221
Λιμενική Αστυνομία	26946840

ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ

Νοσοκομείο	23821211
Αρχή Ηλεκτρισμού	23821277
(εκτός ωρών γραφείου).....	24633218
Υδρευση	23821323
(Νυχτερινή Υπηρεσία).....	99658230
Αστυνομική Διεύθυνση	23803030
Πυροσβεστική Αμμοχώστου	23803232
Τουριστικές Πληροφορίες	23721100
Ταχυδρομείο	23821444
.....	23833480

ΑΓΡΟΤΙΚΑ ΥΓ. ΚΕΝΤΡΑ

Αγρός	25521317
Αθήνου	24522328
Ακάκι	22821080
Ευρύχου	22932459
Κάμπος	22942686
Κυπερούντα.....	25532021
Λεύκαρα.....	24342429
Πεδουλάς	22952459
Πλάτρες.....	25422224
Πόλη Χρυσούχους.....	26321431
Πωμός	26342338
Πύργος	26522353

Χρονογράφος

στιγμές από την ιστορία

Ο Χρονογράφος μας ταξιδεύει σήμερα στον Ανώτατο του μακρινού παρελθόντος. Μέσα από τις εικόνες που παρουσιάστηκαν στην σπουδαία, στην καταπληκτική έκθεση φωτογραφίας που διοργάνωσε η Κίνηση Γυναικών Ασωμάτου. Εικόνες συμβολικές που αναδεικνύουν τον αγνό χαρακτήρα του κόσμου του Ασωμάτου. Στιγμές από διάφορες φάσεις της ζωής στο Μαρωνίτικο χωριό που κατέγραψε ο σπάνια τότε εμφανιζόμενος φωτογραφικός φακός.

άποψη

Τον Γιαννάκη Μούσα

Οι διαπραγματεύσεις για την επίλυση του κυπριακού προβλήματος συνεχίζονται και εισέρχονται πλέον σε ουσιαστική φάση. Ο δεύτερος γύρος έχει αρχίσει και οι ηγέτες των δύο κοινοτήτων υπό την αιγίδα του ειδικού εκπροσώπου του Γ.Γ. των Ηνωμένων Εθνών μπαίνουν στα βαθιά. Όπως όλα δείχνουν οι επόμενοι μήνες μέχρι και τον Μάρτιο του 2010 θα είναι κρίσιμοι και καθοριστικοί. Η διεθνής κοινότητα πιέζει για λύση. Οι δύο ηγέτες στην Κύπρο εργάζονται για την λύση.

Μεγάλο ακούσει λέξη για την τύχη των Μαρωνιτών και των χωριών τους. Ενώ τα ΜΜΕ βουούν καθημερινά με την αποκάλυψη συζητήσεων και προτάσεων που αφορούν σε διάφορες πτυχές του κυπριακού καμία αναφορά δεν έχει ακουστεί σε θέματα και αιτήματα που αφορούν στους Μαρωνίτες. Επιπλέον η επίσημη ηγεσία δεν έχει προβεί σε καμία απολύτως ενημέρωση των Μαρωνιτών ως προς την πορεία των διαπραγματεύσεων. Θα μπορούσε ασφαλώς κάποιος να ισχυρισθεί πως ότι γίνεται, γίνεται με μυστικότητα και άρα δεν βλέπει το φως

μέσα σε αυτές τις δύσκολες συνθήκες να διασφαλίσουμε πως στο εσωτερικό μέτωπο της κοινότητας υπάρχει ενότητα στόχων και στρατηγικής. Επιβάλλεται να διασφαλίσουμε πως όλοι εργάζονται με μια φωνή προς την ίδια κατεύθυνση με συντονισμό και συλλογικότητα. Δυστυχώς καμία πρωτοβουλία δεν έχει μέχρι σήμερα παρθεί από μέρους του εκπροσώπου που θα μπορούσε να υπηρετήσει την πιο πάνω πρωταρχική κοινοτική επιδίωξη. Χωρίς την αναγκαία ενημέρωση δεν μπορεί να υπάρξει η αναγκαία συλλογικότητα. Και χωρίς

ΓΙΑ ΑΝΤΙΠΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΣΟΒΑΡΩΝ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ

Απαιτείται ενημέρωση και συλλογική δράση

Όσα εμπόδια και εάν υπάρχουν προσωπικά πιστεύω πως οι διαπραγματεύσεις θα προχωρήσουν. Θα προχωρήσουν παρά τις δυσκολίες και είναι πολύ πιθανό να καταλήξουν σε μια νέα πρόταση λύσης αυτή τη φορά συμφωνημένη από τους δύο ηγέτες.

Σε αυτή τη διαδικασία η κοινότητα μας μάλλον είναι απούσα. Εδώ και ένα περίπου χρόνο που άρχισαν οι διαπραγματεύσεις

της δημοσιότητας. Μακάρι τα πράγματα να έχουν έτσι και να πετύχει η κοινότητα στο τέλος τους στόχους της. Οι δικές μας πληροφορίες ωστόσο είναι διαφορετικές. Μάλλον πάμε σε χειρότερη του προνοιών του σχεδίου Ανάν στο εδαφικό γεγονός που θα πρέπει να μας κάνει να ανησυχούμε έντονα.

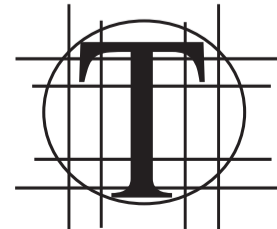
Επιβάλλεται κατά την ταπεινή μου γνώμη

συλλογικότητα δεν μπορεί να υπάρξει ενιαία δράση προς αντιμετώπιση των κινδύνων από μια κακή λύση. Καλώ λοιπόν τον εκπρόσωπο να πάρει αυτή την πρωτοβουλία και να ενημερώσει την κοινότητα για τις εξελίξεις στο κυπριακό. Σε αυτή την κρίσιμη περίοδο δεν χωράνε διαφορές και αντιπαράθεσεις. Έχουμε όλοι χρέος να καταθέσουμε όποιες δυνάμεις διαθέτουμε για την επίτευξη των μεγάλων μας στόχων.

ο ΤΥΠΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

- Βασιλέως Κωνσταντίνου 7, Διαμ. 101, 2373 Άγιος Δομέτιος
- Φαξ: 22681018
- Email: typos21news@cytanet.com.cy
- Ιστοσελίδα: www.typosmaroniton.com
- Εκδίδεται και διευθύνεται από Συντακτική Επιτροπή
- Εκτύπωση: Τυπογραφεία ASTRAFTI, Λευκωσία

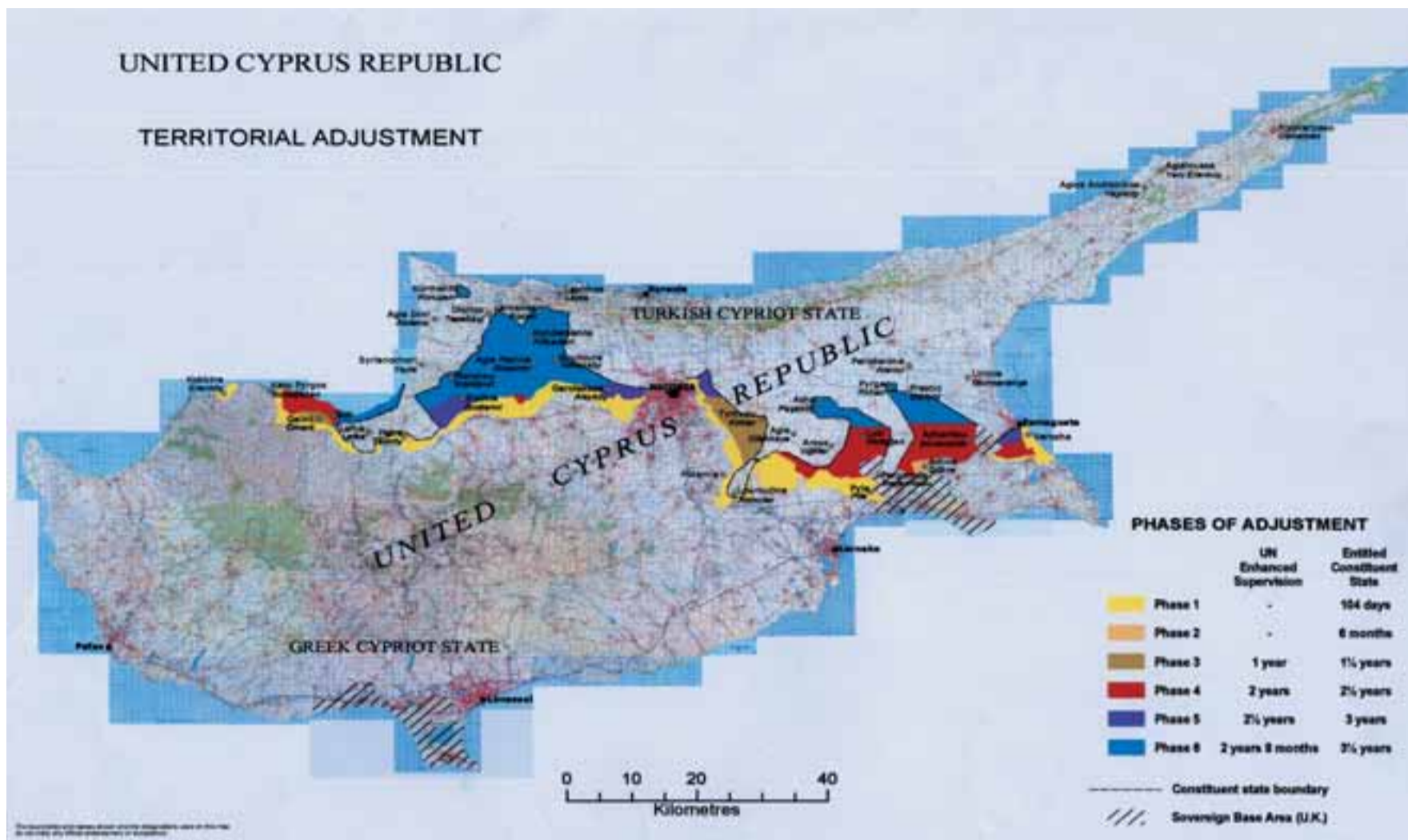

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Παρακαλούνται όλοι οι παραλήπτες της εφημερίδας, όπως ενημερώνουν άμεσα και με ακρίβεια (οδό, αριθμό και ταχυδρομικό κώδικα), τον «Τ» για οποιαδήποτε αλλαγή ή και προσθήκη νέων διευθύνσεων.

ΕΝΩ ΟΙ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΣΕΙΣ ΜΠΗΚΑΝ ΣΤΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟ ΓΥΡΟ

«Αυτή την φορά το βάρος θα δοθεί στην επιστροφή περιοχών με μεγάλο πληθυσμό έτσι που να καταστεί δυνατή η επιστροφή όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού προσφύγων»

Στο Μαρωνιτικό μυρίζει υποτροπή

Ενώ οι δύο ηγέτες μπήκαν αισίως στο δεύτερο γύρο διαπραγματεύσεων όπου αναμένεται να γίνει και το περίφημο πλέον πάρε δώσε, για τους Μαρωνίτες της Κύπρου τα πράγματα δεν φαίνεται να πηγαίνουν και τόσο καλά. Έως σήμερα τουλάχιστον, ελάχιστα έχουν συζητηθεί που να αφορούν ειδικά στους Μαρωνίτες ενώ στο κεφάλαιο του εδαφικού, που καιει την κοινότητα, μάλλον θα πρέπει να μιλάμε για οπισθοδρόμηση από αυτά που προέβλεπε πριν πέντε χρόνια το σχέδιο Ανάν.

Εκεί που φαίνεται να υπάρχει μια σταθερή αντίληψη είναι στα θέματα της εκπροσώπησης και της αναβάθμισης της σε ισότιμη με αυτή των άλλων κοινοτήτων. Θα μιλάμε δηλαδή για εκπροσώπηση στα νομοθετικά σώματα με βουλευτές με πλήρη δικαιώματα και όχι παρατηρητές όπως είναι σήμερα

Εδαφικό

Το πιο σημαντικό ζήτημα για τους Μαρωνίτες είναι χωρίς αμφιβολία η εδαφική πτυχή του Κυπριακού αφού εδώ και δεκαετίες το κυρίαρχο αίτημα της κοινότητας ήταν όπως στα πλαίσια λύσης όλα τα χωριά των Μαρωνιτών επιστρέψουν στο Ελληνοκυπριακό κρατίδιο. Και τούτο αφού οι Μαρωνίτες είχαν ως γνωστό επιλέξει το 1960 ομόφωνα όπως ανήκουν στην Ελληνική κοινότητα με την οποία την συνδέουν γλώσσα, θρησκεία και πολιτισμός. Αυτό το αίτημα είχε σε μεγάλο βαθμό ικανοποιηθεί μέσα από τις εδαφικές αναπροσαρμογές που προνοούσε το σχέδιο Ανάν πριν από πέντε χρόνια. Με βάση το σχέδιο Ανάν, Αγία Μαρίνα, Ανώματος και Καρπασία επέστρεφαν εξολοκλήρου στο Ελληνοκυπριακό κρατίδιο τόσο εδαφικά όσο και διοικητικά. Ταυτόχρονα η ευρεία κατοικημένη περιοχή του Κορμακίτη μεταπεριόταν σε Ελληνοκυπριακό θύλακα και ανήκε διοικητικά και εδαφικά στο Ελληνοκυπριακό κρατίδιο. Η γη ωστόσο του Κορμακίτη με την δυτική και βόρεια ακτή έμεναν υπό Τουρκοκυπριακή διοίκηση στο Τουρκοκυπριακό κρατίδιο. Η ιδιοκτησία όμως της γης αυτής θα έμενε στους Μαρωνίτες νόμιμους ιδιοκτήτες.

Με βάση πληροφορίες του «Τ», από ξένες διπλωματικές πηγές, τα πράγματα στο εδαφικό για του Μαρωνίτες δεν είναι τα ίδια και σε αυτή την προσπάθεια λύσης. Και τούτο σύμφωνα πάντα με τις ίδιες πηγές επειδή έχει αλλάξει η φιλοσοφία με την οποία προσεγγίζεται το εδαφικό. Όπως ανέφεραν στον «Τ» χαρακτηριστικά αυτή την φορά το βάρος θα δοθεί στην επιστροφή περιοχών με μεγάλο πληθυσμό έτσι που να καταστεί δυνατή η επιστροφή όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού προσφύγων. Επιπλέον και στη βάση της ίδιας φιλοσοφίας, η Ελληνοκυπριακή πλευρά φαίνεται πως έβαλε πολύ ψηλά στις προτεραιότητες της την επιστροφή της

περιοχής Μόρφου (θεωρείται μάλιστα προϋπόθεση για την αποδοχή οποιασδήποτε λύσης) καθώς και την χερσόνησο της Καρπασίας όπου το 1974 ζούσαν περίπου είκοσι χιλιάδες ελληνοκύπριοι. Το πιο ανησυχητικό ωστόσο στοιχείο που προκύπτει μέσα από τις αποκλειστικές πληροφορίες που εξασφάλισε η εφημερίδα μας είναι το γεγονός πως στους κόλπους του διεθνούς παράγοντα έχει καλλιεργηθεί και άρχισε να εδραιώνεται η εντύπωση πως οι Μαρωνίτες θα μπορούσαν να επιστρέψουν και υπό Τουρκοκυπριακή διοίκηση στο Τουρκοκυπριακό κρα-

τίδιο χωρίς κανένα ιδιαίτερο πρόβλημα. Να σημειωθεί πως σε εμπιστευτική έκθεση ισχυρής διπλωματικής υπηρεσίας οι Μαρωνίτες παρουσιάζονται ως οι πρώτοι από τους Ελληνοκύπριους που θα μπορούσαν να επιστρέψουν και να ζήσουν στο Τουρκοκυπριακό κρατίδιο. Στην ίδια έκθεση αναφέρεται πως οι Μαρωνίτες είναι καθολικοί και θα μπορούσαν να ζήσουν χωρίς προβλήματα στο Τουρκοκυπριακό κρατίδιο μιας Ομόσπονδης Κυπριακής Δημοκρατίας που θα είναι πλήρως ενταγμένη στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η οποία θα κατοχυρώνει συνταγματικά τα δικαιώματα των μειονοτήτων. Σημειώνεται μάλιστα σε κατ' ιδίαν συνομιλίες ξένων παραγόντων το παράδειγμα του Κορμακίτη όπου οι Μαρωνίτες μπορούν και λειτουργούν με τους Τουρκοκύπριους χωρίς μεγάλα προβλήματα πριν καν την λύση. «Πόσο μάλλον μετά τη λύση» ανέφεραν στον «Τ» οι ίδιες πηγές όταν το ευρωπαϊκό κεκτημένο θα εφαρμόζεται σε ολόκληρα την Κύπρο.

Εκπροσώπηση

Στο θέμα της αναγνώρισης των δικαιωμάτων των Μαρωνιτών στο νέο σύνταγμα

διαβουλεύσεις τίποτα δεν μπορεί να θεωρείται λήξαν. Να θυμίσουμε ότι με βάση το σχέδιο Ανάν το σύνταγμα αναγνώριζε τους Μαρωνίτες, τους Αρμένιους και τους Λατίνους ως μειονότητες και τους παραχωρούσε τα δικαιώματα που προβλέπονται στη Σύμβαση- Πλαίσιο για την Προστασία των Εθνικών Μειονοτήτων του Συμβουλίου της Ευρώπης. Μια μάλιστα από τις προβλέψεις της Σύμβασης η οποία αναφερόταν ρητώς στο Σύνταγμα της Ενωμένης Κυπριακής Δημοκρατίας (πάντα με βάση το σχέδιο Ανάν)

Οι Μαρωνίτες

Στους κόλπους της κοινότητας επικρατεί μεγάλη ανησυχία αφού δεν υπάρχει καμία απολύτως επίσημη η ανεπίσημη ενημέρωση. Ο κόσμος παρακολουθεί τις εξελίξεις από τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας και δικαιολογημένα αγωνιά για το μέλλον και την τύχη των χωριών του. Θεωρείται βέβαιο ότι οι αποκλειστικές και απολύτως έγκυρες πληροφορίες που δημοσιεύει σήμερα η εφημερίδα μας θα εντείνουν ακόμη περισσότερο την ανησυχία του κόσμου. Όπως όλοι κατανοούν οι διαπραγματεύσεις για ένα νέο σχέδιο λύσης προχωρούν και οι μήνες που έρχονται είναι πολύ κρίσιμοι. Μπορεί τα σημερινά δεδομένα να φαντάζουν δύσκολα για την επίτευξη λύσης όμως όλα αυτά μπορούν να αλλάξουν «σε μια νύκτα». Αν λάβει κανείς υπόψη του τις συνεχείς δηλώσεις Ευρωπαίων και άλλων ανώτατων αξιωματούχων ότι θα πρέπει να εξευρεθεί λύση έως το πρώτο τρίμηνο του 2010 τίποτα δεν μπορεί πλέον να αποκλείεται. Από την πλευρά της ηγεσίας των Μαρωνιτών ο Αρχιεπίσκοπος των Μαρωνιτών αν και πολύ νέος στα καθήκοντα του φαίνεται πως καταβάλλει προσπάθειες για διασφάλιση των δικαιωμάτων των Μαρωνιτών.

Εξού και το ταξίδι του στο Βατικανό τις αμέσως επόμενες μέρες και η συνάντησή του με αξιωματούχους της Αγίας Έδρας. Ο Εκπρόσωπος στη Βουλή Αντώνης Χατζηρούσος διεξάγει από την δική του πλευρά συνεχείς επαφές με ξένους διπλωμάτες και κυβερνητικούς παράγοντες και επιδιώκει τουλάχιστο την συντήρηση των κεκτημένων από το σχέδιο Ανάν. Πληροφορίες του «Τ» αναφέρουν πως έγιναν σκέψεις τόσο από ξένους όσο και από τοπικούς παράγοντες για να βολιδοσκοπηθεί η Μαρωνιτική κοινότητα ως προς το εδαφικό έτσι που να διασφαλιστεί σε ένα νέο σχέδιο η επιστροφή όλων των Μαρωνιτών στις περιουσίες τους αλλά υπό Τουρκοκυπριακή Διοίκηση. Θα προσφέρουν δηλαδή το δέλεαρ στους Μαρωνίτες να επιστρέψουν στα χωριά τους Κορμακίτη, Ανώματος, Αγία Μαρίνα και Καρπασία και να ανακτήσουν πλήρως τις περιουσίες τους αλλά θα τους ζητηθεί να αποδεχτούν όπως αυτά βρίσκονται στο Τουρκοκυπριακό κρατίδιο. Το βέβαιο πάντως είναι πως η κοινότητα θα κληθεί σύντομα να πάρει σημαντικές αποφάσεις και το αβέβαιο είναι εάν η κοινότητα είναι έτοιμη να πάρει αυτές τις αποφάσεις.

Εάν το γεγονός ότι θα έχουν μια έδρα στο Ομοσπονδιακό Κοινοβούλιο και επιπλέον θα εκπροσωπούνται στα Κοινοβούλια των Συνιστώντων Κρατιδίων. Θα πρέπει ασφαλώς να σημειωθεί πως όταν συνομολογήθηκε το σχέδιο Ανάν και είχαν γίνει αποδεκτές οι πιο πάνω πρόνοιες για τις μειονότητες η Κυπριακή Δημοκρατία δεν ήταν πλήρως μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης. «Πως είναι δυνατό να μη γίνουν δεκτές τώρα που η Κύπρος είναι πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης» ανέφερε στην εφημερίδα ξένη διπλωματική πηγή.

και της αναβάθμισης της εκπροσώπησης τους στα νομοθετικά όργανα τα πράγματα φαίνονται καλύτερα. Εδώ τα πάγια αιτήματα της κοινότητας ικανοποιούνται και οι πρόνοιες προσεγγίζουν πολύ αυτές του σχεδίου Ανάν. Σε αυτές τις πτυχές παρουσιάζεται μάλιστα μια γενική αποδοχή τόσο από τις δύο πλευρές όσο και από τα Ηνωμένα Έθνη. Το θέμα συζητήθηκε σύμφωνα πάντα με τις ίδιες πηγές στα πλαίσια του πρώτου γύρου των διαπραγματεύσεων και θα πρέπει εκτός συγκλονιστικού απροόπτου να θεωρείται λήξαν. Αν και ασφαλώς σε τέτοιου είδους

ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΗ ΣΤΟΝ ΑΣΩΜΑΤΟ ΚΑΙ ΣΤΟΝ ΙΩΑΝΝΗ ΟΡΦΑΝΟΥ

Έκθεση Φωτογραφίας στην Καστελιώτισσα

Μόνο με καλά λόγια μπορεί να σχολιάσει κανείς την άρτια διοργανωμένη εκδήλωση, της Κίνησης Γυναϊκών Ασωμάτου με την οποία άνοιξε ο κύκλος εκδηλώσεων προς τιμή του Χωρεπισκόπου Μαρωνιτών Ιωάννη Ορφανού. Η εκδήλωση αφορούσε σε έκθεση φωτογραφίας με γενικό τίτλο «Ασώματος Πέρα από τη Μνήμη» και σε αυτήν παρέστησαν ο Αρχιεπίσκοπος Μαρωνιτών Κύπρου Γιούσεφ Σουέηφ, ο Χωρεπίσκοπος Μαρωνιτών Ιωάννης Ορφανού, ο Εκπρόσωπος των Μαρωνιτών στη Βουλή Αντώνης Χατζηρούσος, οι πολιτευτές

στην κοινότητα Ιωάννης Πογιατζής και Γιαννάκης Μούσας, ο Πρόεδρος του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λευκωσίας Αντώνης Λιάτσος, ο μουσικοσυνθέτης Τώνης Σολωμού, εκπρόσωποι σωματείων και οργανώσεων πολλοί προσκεκλημένοι και πλήθος Μαρωνιτών. Η εκδήλωση που πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα «Καστελιώτισσα» στην Πύλη Πάφου, τελούσε υπό την αιγίδα του Προέδρου της Βουλής κ. Μάριου Καρογιάν ο οποίος ωστόσο δεν μπόρεσε να παραστεί λόγω έκτακτης υποχρέωσης στον Λίβανο. Τον κ. Καρογιάν εκπροσώπησε στην εκδήλωση ο Βουλευτής Λευκωσίας του ΔΗ.ΚΟ Στέλιος Ιερωνιμίδης.

Μιλώντας στην εκδήλωση η Πρόεδρος της Κίνησης Γυναϊκών κυρία Μόνικα Δεσπότη αναφέρθηκε στο σκεπτικό της διοργάνωσης της έκθεσης και τόνισε πως με αυτή ξαναζωντανεύουν οι μνήμες και φουντώνει η πίστη για επιστροφή στον λατρεμένο Ασώματο. Η κυρία Δεσπότη έκανε εκτενή αναφορά στον Χωρεπίσκοπο Ορφανού τονίζοντας πως η προσφορά του στον Ασώματο και στην κοινότητα είναι τεράστια και ανεκτίμητη. Οι Γυναίκες του Ασωμάτου απένειμαν αναμνηστικό δώρο στον Χωρεπίσκοπο και του ευχήθηκαν υγεία και δύναμη για να μπορεί να συνεχίσει να εργάζεται για το χωριό του και την εκκλησία των Μαρωνιτών.

Ο Χωρεπίσκοπος ανταποδίδοντας ευχαρίστησε τις Γυναίκες για την υπέροχη εκδήλωση και τις κάλεσε να συνεχίσουν την δράση τους σε πνεύμα ενότητας και συνεργασίας. Τόνισε δε την έντονη επιθυμία όλων των Ασωμαπιτών να επιστρέψουν στο χωριό τους και εξέφρασε την ελπίδα πως με τέτοιες εκδηλώσεις ο πόθος της επιστροφής μπορεί να εκπληρωθεί. Ο Χωρεπίσκοπος αναφερόμενος στον τίτλο που του απένειμε ο Ποντίφικας δήλωσε πως αυτό αποτελεί επιβράβευση μιας μακράς πορείας προσφοράς στην εκκλησία. Τόνισε δε τον θετικό ρόλο που διαδραμάτισε προς αυτή την κατεύθυνση ο Αρχιεπίσκοπος Μαρωνιτών

Γιούσεφ Σουέηφ τον οποίο και εγκάρδια ευχαρίστησε. Από την πλευρά του ο κ. Ιερωνιμίδης, εκ μέρους του Προέδρου της Βουλής, εξέφρασε τα ολόψυχα του συγχαρητήρια προς την Κίνηση Γυναϊκών αναφέροντας πως τέτοιες εκδηλώσεις προάγουν και προβάλλουν με τον πιο καλό τρόπο την κουλτούρα και τον πολιτισμό των Μαρωνιτών.

Στα πλαίσια της εκδήλωσης, πέραν της έκθεσης φωτογραφίας, έγινε και παρουσίαση διαφανειών με στιγμιότυπα από την ζωή στον Ασώματο. Στο τέλος της εκδήλωσης η οποία ήταν πραγματικά άριστη σε διοργάνωση και περιεχόμενο, η Κίνηση Γυναϊκών παρέθεσε δεξίωση.

2η ΧΟΡΟΕΣΠΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΜΑΡΚΙ

Εκκλησιάκι της Παναγίας του Μαρκί εξήγγειλε ο Σολωμής

Πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία στο χωριό Μαρκί το βράδυ της Παρασκευής 4 Σεπτεμβρίου 2009, η 2η ετήσια χοροεσπερίδα την οποία διοργάνωσε το Κοινωνικό Συμβούλιο του χωριού. Στη χοροεσπερίδα η οποία τελούσε υπό την αιγίδα του Μαρωνιτή Βουλευτή Κερύνειας του ΑΚΕΛ κυρίου Κλαυδίου Μαυρόχαννα, παρευρέθησαν μεταξύ άλλων ο Αρχιεπίσκοπος Μαρωνιτών Κύπρου Γιούσεφ Σουέηφ, ο εκπρόσωπος στη Βουλή κύριος Αντώνης Χατζηρούσος, ο Γενικός Εισαγγελέας της Δημοκρατίας Πέτρος Κληρίδης, αρκετοί άλλοι επίσημοι και πλήθος κόσμου.

Καλωσορίζοντας όλους στην χοροεσπερίδα, ο κοινοτάρχης του Μαρκί Αν-

τώνης Σωλομού μίλησε εν συντομία για τα πολλά έργα που έχουν γίνει στην κοινότητα τα τελευταία χρόνια και τόνισε πως με την βοήθεια των αρμοδίων αρχών του κράτους έχουν τροχοδρομηθεί πολλά άλλα έργα για τα επόμενα χρόνια τα οποία θα καταστήσουν την κοινότητα του ένα σύγχρονο και ελκυστικό προορισμό και τόπο διαμονής. Ο κύριος Σολωμού μίλησε ακόμη για τον ευγενή σκοπό για τον οποίο θα διατεθούν οι καθαρές εισπράξεις από την εκδήλωση, που είναι η ανέγερση μικρής εκκλησίας στο όνομα της Παναγίας του Μαρκί για την εξυπηρέτηση των αναγκών των πολλών Μαρωνιτικών οικογενειών που είναι εγκατεστημένες στο χωριό. «Αυτή είναι η απόφαση του κοινοτικού συμβουλίου» είπε ο κύριος Σολωμού «και θα εργα-

στούμε από κοινού με τον Αρχιεπίσκοπο και τις αρμόδιες αρχές του κράτους για να την κάνουμε πραγματικότητα».

Την εκδήλωση χαιρέτησαν επίσης ο βουλευτής Κλαύδιος Μαυρόχαννας, ο Αρχιεπίσκοπος Μαρωνιτών Γιούσεφ Σουέηφ, ο Εκπρόσωπος των Μαρωνιτών στη Βουλή Αντώνης Χατζηρούσος και εκπρόσωπος της Επαρχιακής Διοίκησης Λευκωσίας. Όλοι τους συνεχάρησαν τον κοινοτάρχη και το συμβούλιο για το εξαιρετικό έργο που επιτελούν και υποσχέθηκαν να βοηθήσουν ο καθένας με το δικό του τρόπο στην πρόοδο του χωριού.

Στη διάρκεια της εκδήλωσης το κοινοτικό συμβούλιο τίμησε τον επί 15 ετη πρώην κοινοτάρχη του Μαρκί κύριο Ηλία Φτανό απονέμοντας του αναμνηστικό δώρο.

Απεβίωσαν

■ Απεβίωσε την Τρίτη 4 Αυγούστου 2009 σε ηλικία 86 ετών ο **Χρίστος Ιωάννου (Χριστακούκης)** από τον Κορμακίτη. Ο αείμνηστος Χριστακούκης ο οποίος ταλαιπωρήθηκε τον τελευταίο καιρό από πολλαπλά προβλήματα υγείας άφησε την τελευταία του πνοή στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας όπου νοσηλευόταν. Η κηδεία του τελέστηκε την Τετάρτη 5 Αυγούστου 2009 από τον Ιερό Ναό Αγίου Γεωργίου στην γενέτειρα του τον Κορμακίτη. Ο αείμνηστος Χριστακούκης παρέμεινε επί σειρά ετών εγκλωβισμένος μετά τα τραγικά γεγονότα του 1974 και όταν εγκατέλειψε το χωριό του εγκαταστάθηκε με την σύζυγο και την οικογένεια του στο Ζύγι όπου διέμενε μέχρι σήμερα.

Κορμακίτη όπου και επιδιόρθωσε με τα ίδια του τα χέρια το πατρικό σπίτι της συζύγου του. Με τους κόπους και τις θυσίες του κατάφερε να φτιάξει ένα υπέροχο σπίτι το οποίο ωστόσο δεν μπόρεσε να χαρεί και να απολαύσει. Η μοίρα του έπαιξε δυστυχώς άτυχιο παιχνίδι. Ο Ιωσήφ Τουμάζου ήταν παραδοσιακό στέλεχος των σωματείων του Κορμακίτη και αγωνίστηκε ως τερματοφύλακας επί σειρά ετών, τόσο στην ομάδα του Λιβάνου όσο και στην ομάδα του Κέδρου Κορμακίτη στα χρόνια πριν και μετά την προσφυγιά. Ήταν εύσμος και πασιγνωστος για την παλικαριά του. Κατά τα τραγικά γεγονότα του 1974 ο Ιωσήφ Τουμάζου υπηρέτησε την Εθνική Φρουρά και σε δύο περιπτώσεις, αιχμάλωτος των Τουρκικών στρατευμάτων, μεταφέρθηκε στα Άδανα της Τουρκίας από όπου αφέρθηκε ελεύθερος μερικές μέρες μετά.

Απεβίωσε ο Ιωσήφ Τουμάζου (Τερεζούης)

Έχασε τελικά την μάχη για την ζωή ο **Ιωσήφ Τουμάζου (Τερεζούης)** από τον Κορμακίτη. Ο Ιωσήφ Τουμάζου νοσηλευόταν το τελευταίο διάστημα στο Γενικό Νοσοκομείο Λευκωσίας όπου άφησε και την τελευταία του πνοή σε ηλικία μόλις 54 χρόνων τη Δευτέρα 24 Αυγούστου 2009. Εδώ και ένα περίπου χρόνο, οπότε οι γιατροί διέγνωσαν την ασθένεια του, αντιμετώπιζε με αζιοπρέπια και υποδειγματικό θάρρος την ανίατη ασθένεια χωρίς να αποχωριστεί τον αγαπημένο του Κορμακίτη.

Τα τελευταία χρόνια ο αξέχαστος Ιωσήφ Τουμάζου, συνταξιούχος αστυνομικός, μετοίκησε ουσιαστικά στον

Ο αείμνηστος Ιωσήφ τάφηκε την επομένη του θανάτου του στην γενέτειρα του, τον Κορμακίτη, όπως ήταν και η τελευταία του επιθυμία και παραγγελιά προς τη σύζυγο και τα δυο του παιδιά. Πλήθος κόσμου παρακολούθησε την τελετή στον Καθεδρικό του Αγίου Γεωργίου στην οποία προήτατο ο Αρχιεπίσκοπος Μαρωνιτών Κύπρου Γιούσεφ Σουέηφ.

■ Σε ηλικία 91 ετών απεβίωσε αργά το απόγευμα της Τρίτης 1ης Σεπτεμβρίου 2009 η **Αννέτα Σολωμή** από την Καρπάσια, γνωστή ως "Κουντουρού". Η κηδεία της τελέστηκε την επομένη του θανάτου της από τον Ιερό Ναό του Αγίου Μαρωνα, στην Ανθούπολη.

Όλα τα έχει η Μαριωρή ...

... και τώρα ΔΩΡΕΑΝ LAPTOP

**ΔΩΡΟ
Laptop
με κάθε
νέα συνδρομή**

για τους πρώτους 1000 συνδρομητές

Επεξεργαστής Intel Atom N270 1.6GHz
Σκληρός δίσκος 160GB HDD
Μνήμη 1GB DDR2
Ενσωματωμένη Web Camera/
μικρόφωνο/WiFi/Bluetooth
Multi photo card reader

Με τη συνεργασία της **demstair**

133
www.primehome.com

Παγκόσμιο
Δίκτυο
Μεσοπληγίων

PRIME TEL
Τηλεφωνία | Internet | Τηλεόραση

Η προσφορά ισχύει για τις πρώτες 1000 συνδρομές στα οικιακά πακέτα PrimeHomePlus ή PrimeNetPlus. Για περισσότερες πληροφορίες, όρους, προϋποθέσεις και περιορισμούς καλέστε 133 ή επισκεφτείτε την ιστοσελίδα www.primehome.com/terms. Οι τιμές συμπεριλαμβάνουν Φ.Π.Α.

Ο ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΡΦΑΝΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΣ ΠΡΩΤΟΝΟΤΑΡΙΟΣ ΤΗΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Τιμήθηκε όπως του άξιζε

Με κάθε λαμπρότητα ολοκληρώθηκαν χθες οι εκδηλώσεις προς τιμή του Χωρεπισκόπου Ιωάννη Ορφανού με την ευκαιρία της απονομής προς αυτόν από την Α.Α. τον Πάπα Βενέδικτο 16ο του τιμητικού τίτλου του Αποστολικού Πρωτονοταρίου της Καθολικής Εκκλησίας. Η χθεσινή μέρα άρχισε με την επιβλητική τελετή που έλαβε χώρα στον καθεδρικό ναό της Παναγίας των Χαρίτων στην Πύλη Πάφου και στα πλαίσια της οποίας ανακοινώθηκε επίσημα από τον Αποστολικό Νούντιο του Βατικανού η απόφαση του Ποντίφικα. Το μεσημέρι της ίδιας ημέρας πραγματοποιήθηκε το επίσημο γεύμα προς τιμή του Αποστολικού Πρωτονοταρίου στο ξενοδοχείο Χίλτον Παρκ στη παρουσία 650 ατόμων.

Αυτό που χαρακτήριζε την χθεσινή μέρα ήταν η πανηγυρική ατμόσφαιρα, η φορτισμένη ωστόσο με συγκίνηση, την οποία έζησαν από κοντά εκατοντάδες Μαρωνίτες. Η εκκλησία στην Πύλη Πάφου στάθηκε πολύ μικρή για να χωρέσει τους πιστούς που συνέρρευσαν εκεί από ολόκληρη την Κύπρο. Ανάμεσα τους και πολλοί επίσημοι προσκεκλημένοι. Ο Πρόεδρος της Βουλής Μάριος Καρογιάν, ο Βάσος Γεωργίου εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας, ο Ευρωβουλευτής Ιωάννης Κασουλίδης, η Δήμαρχος Λευκωσία Ελένη Μαύρου, ο Πρέσβης του Λιβάνου και πολλοί άλλοι αξιωματούχοι της πολιτείας και της εκκλησίας. Ο Αποστολικός Νούντιος Αντόνιο Φράγκο απονέμοντας τον νέο τίτλο στον Χωρεπίσκοπο Ορφανού ανέφερε πως η απόφαση αυτή ανήκει στον Πάπα της Ρώμης και τον κάλεσε να συνεχίσει να εργάζεται για το καλό της εκκλησίας. Ο Χωρεπίσκοπος ως πρόνομο της νέας του θέσης εμφανίστηκε με κόκκινη ενδυμασία η οποία έφθασε ειδικά για τον σκοπό αυτό από την Ρώμη.

Στο Χίλτον Παρκ παρούσα δήλωσε σύσσωμη η κοινότητα. Άτομα, οργανώσεις, φορείς και σωματεία από όλα τα χωριά των Μαρωνιτών βρέθηκαν εκεί και τίμησαν με τον δέοντα τρόπο τον μεγάλο ιεράρχη. Παρόντες στο γεύμα ήταν επίσης ο Προκαθήμενος της Εκκλησίας της Κύπρου Χρυσόστομος ο 2ος, ο παλαιός φίλος του Χωρεπισκόπου Δρ. Βάσος Λυσοσαρίδης, ο Προεδρικός Επίτροπος Γιώργος Ιακώβου και πληθώρα άλλων προσκεκλημένων. Η εκδήλωση άνοιξε με βαρυσήμαντη ομιλία του Αρχιεπισκόπου Μαρωνιτών Κύπρου Γιούσεφ Σουέηφ ο οποίος ήταν και επικεφαλής όλων των εκδηλώσεων. Επίσης ο κ. Βάσος Γεωργίου σε χαιρετισμό του μετέφερε τα συγχαρητήρια του Προέδρου Χριστόφια στον Χωρεπίσκοπο και του ευχήθηκε υγεία και δύναμη για να συνεχίσει την πολύπλευρη προσφορά του προς την κοινότητα του αλλά και την Κύπρο. "Αυτή η τιμή δεν ανήκει μόνο στον ίδιο και στους Μαρωνίτες αλλά και στην Κύπρο" ανέφερε χαρακτηριστικά ο Διευθυντής του Γραφείου του Προέδρου. Στο δεύτερο μέρος της εκδήλωσης οργανώσεις και σωματεία απένειμαν στον Αποστολικό Πρωτονοτάριο Ιωάννη Ορφανού αναμνηστικά δώρα.

Σε παραίτηση καλεί τον Φοραδάρη ο Κλαύδιος

Πρωτόγνωρη κατακραυγή προκάλεσε η απόφαση της εκκλησιαστικής επιτροπής Κορμακίτη να μην παραστεί στις εκδηλώσεις που έγιναν την περασμένη βδομάδα προς τιμή του Χωρεπισκόπου Μαρωνιτών Ιωάννη Ορφανού. Η απόφαση έπεσε σαν πραγματικός κεραυνός στ' αυτιά των κατοίκων του Κορμακίτη οι οποίοι ωστόσο δεν έμειναν με τα χέρια σταυρωμένα. Από την πρώτη στιγμή που γνωστοποιήθηκε η απόφαση πολλοί επώνυμοι αλλά και ανώνυμοι παράγοντες της κοινότητας Κορμακίτη συγκεντρώθηκαν στο γραφείο του Χωρεπισκόπου για να του καταθέσουν την διαφωνία τους και να εκφράσουν προς αυτόν την στήριξή τους. Γνωστοί παράγοντες του σωματείου «Κορμακίτης» και του Κοινοτικού Συμβουλίου χαρακτήρισαν την απόφαση ως απαράδεκτη και προσβλητική για την εκκλησία του Κορμακίτη. Σημείωσαν δε πως δεν μπορεί οι προσωπικές διαφορές κάποιων να θυματοποιούν έναν ολόκληρο Κορμακίτη. Πολύ πιο σκληρός στις τοποθετήσεις του ήταν ο Μαρωνίτης Βουλευτής Κερύνειας

Ο βουλευτής Κλαύδιος Μαυρόχαννας (πάνω) καλεί σε παραίτηση τον πρόεδρο της Εκκλησιαστικής Επιτροπής Κορμακίτη Γιώργο Φοραδάρη (κάτω).

Κλαύδιος Μαυρόχαννας. Ο κ. Μαυρόχαννας μιλώντας στον «Τ» χαρακτήρισε την απόφαση ως προσβλητική και σκανδαλώδη. Για να προσθέσει χωρίς περιστροφές πως την ευθύνη φέρει κυρίως ο Πρόεδρος της επιτροπής κ. Γιώργος Φοραδάρης τον οποίο κάλεσε σε παραίτηση. «Δεν επιτρέπεται ο όποιος πρόεδρος της οποιας επιτροπής να θέτει τις προσωπικές του διαφορές η και πικρίες πάνω από το καλό του συνόλου το οποίο εκπροσωπεί» συνέχισε με πολύ έντονο ύφος ο Μαρωνίτης βουλευτής. «Αυτή η απόφαση προσέβαλε όλους τους πιστούς, προκάλεσε διχασμό, απέδειξε αλαζονεία και αχαριστία και θεωρώ πως αυτός ο Πρόεδρος δεν έχει πλέον θέση στην επιτροπή. Πρέπει να παραιτηθεί» κατέληξε. Αξιοσημείωτο ήταν πάντως το γεγονός πως μετά την απόφαση της επιτροπής οι κρατήσεις από μέλη της κοινότητας Κορμακίτη στο εορταστικό γεύμα σχεδόν τριπλασιάστηκαν. Στο γεύμα παρέστησαν πέραν των εκατό είκοσι μελών της κοινότητας Κορμακίτη και προσέφεραν δώρα στον Χωρεπίσκοπο όλοι οι

φορείς και τα οργανωμένα σύνολα του Κορμακίτη πλην της εκκλησιαστικής επιτροπής. Να σημειωθεί ωστόσο πως στην εκδήλωση ήταν παρών ο εφημέριος της ενορίας Κορμακίτη π. Αντώνιος Φραγκίσκου κάτι που συνεπάγεται διαφωνία του με την συγκεκριμένη απόφαση. Εκείνο που τόνισαν όλοι ήταν πως ο πάτερ Ορφανού έχει προσφέρει πάρα πολλά στον Κορμακίτη και στους εγκλωβισμένους. «Το ελάχιστο που του οφείλαμε ήταν αυτό το ευχαριστώ που του είπαμε με την παρουσία μας» κατέληξαν. Από την πλευρά της πάντως η εκκλησιαστική επιτροπή εστίασε την απόφαση της στον ισχυρισμό ότι ο Χωρεπίσκοπος εξύβρισε τον Πρόεδρο και τα μέλη της επιτροπής κάτι ωστόσο που ο ίδιος ο Χωρεπίσκοπος απορρίπτει κατηγορηματικά.

Εν τω μεταξύ, η εφημερίδα μας επικοινώνησε με τον πρόεδρο της Εκκλησιαστικής Επιτροπής κ. Γιώργο Φοραδάρη στον οποίο έθεσε το θέμα της παραίτησής του όπως το ήγειρε ο βουλευτής Κερύνειας Κλαύδιος Μαυρόχαννας. Ο κ. Φοραδάρης αρκέστηκε να δηλώσει «ουδέν σχόλιο».

Πνευματική βραδιά

Εκατοντάδες Μαρωνίτες είχαν την ευκαιρία να παραστούν και να λάβουν μέρος σε μια πραγματικά κατασκευαστική βραδιά πνευματικής προετοιμασίας την Πέμπτη 3 Σεπτεμβρίου 2009. Η εκδήλωση, η οποία περιλάμβανε προσευχές, ύμνους και ευαγγελικά αναγνώσματα, πραγματοποιήθηκε στον κήπο του Αρχιεπισκοπικού Μεγάρου στην Ακρόπολη στα πλαίσια των εορτασμών για την απονομή στον Χωρεπίσκοπο Μαρωνιτών Κύπρου Ιωάννη Ορφανού του τίτλου του Αποστολικού Πρωτονοτάριου από τον Πάπα Βενέδικτο Ι6ο. Εκτενές βιογραφικό του Χωρεπισκόπου ετοίμασε και ανέγνωσε το στέλεχος του Ασωμάτου Ιωσήφ Χ' Τζοβάννης. Συμμετείχαν επίσης ομάδα παιδιών του Κολλεγίου Τέρρα Σάντα, ο πατήρ Σκέντερ με νέους της ενορίας Ανθούπολης και ομάδα νέων από το Λίβανο. Τον συντονισμό είχε η Καρμέλλα Αντωνίου.

Θεία Λειτουργία στον Ασώματο

Στην κατάμεστη από πιστούς εορτάζουσα εκκλησία του Αρχαγγέλου Μιχαήλ στον κατεχόμενο Ασώματο τελέστηκε το Σάββατο 5 Σεπτεμβρίου 2009 Αρχιερατική Θεία Λειτουργία από τον Αρχιεπίσκοπο Μαρωνιτών Κύπρου Γιούσεφ Σουέηφ και τον Χωρεπίσκοπο Αποστολικό Πρωτονοτάριο Ιωάννη Ορφανού. Τους δύο αρχιερείς συνόδευαν οι εφημέριοι Ασωμάτου πατήρ Παύλος, Κορμακίτη πατήρ Αντώνιος και Ανθούπολης πατήρ Σκέντερ. Συγκινητική ήταν η στιγμή της λιτανείας της εικόνας του Αρχαγγέλου με τους πιστούς να αγναντεύουν συνάμα τα εγκαταλελειμμένα σπίτια τους στην γύρω περιοχή ελπίζοντας ότι μια μέρα ο Αρχαγγέλος θα κάνει το θαύμα του για να επιστρέψουν όλοι πίσω στο αγαπημένο τους χωριό.

Τελετή στον Καθεδρικό Παναγίας των Χαρίτων

Στην παρουσία δεκάδων πολιτειακών και εκκλησιαστικών παραγόντων και εκατοντάδων πιστών, ο Αποστολικός Νούντιος στη Μέση Ανατολή Αντόνιο Φράγκο απένειμε το πρωί της Κυριακής 6 Σεπτεμβρίου 2009, εκ μέρους της Αυτού Αγιότητας του Πάπα Βενέδικτου Ι6ου, στον Χωρεπίσκοπο Μαρωνιτών πατέρα Ιωάννη Ορφανού τον τιμητικό τίτλο του Αποστολικού Πρωτονοταρίου. Η εκδήλωση έλαβε χώρα στον Καθεδρικό της Παναγίας των Χαρίτων στην Λευκωσία στα πλαίσια της οποίας ο Αρχιεπίσκοπος Μαρωνιτών Κύπρου Γιούσεφ Σουέηφ συνοδευόμενος από όλους τους ιερείς τέλεσε Θεία Λειτουργία. Τον πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας εκπροσώπησε στην τελετή ο διευθυντής του Προεδρικού Γραφείου κύριος Βάσος Γεωργίου ενώ παρών ήταν και ο Πρόεδρος της Βουλής των Αντιπροσώπων Μάριος Κάρογιαν.

Εορταστικό γεύμα

Τον Χωρεπίσκοπο Μαρωνιτών Κύπρου Ιωάννη Ορφανού τίμησαν σε εορταστικό γεύμα που διοργανώθηκε στο ξενοδοχείο Χίλτον Πάρκ στη Λευκωσία με την ευκαιρία της απονομής σε αυτόν του τιμητικού τίτλου του Αποστολικού Πρωτονοταρίου, το μεσημέρι της Κυριακής 6 Σεπτεμβρίου 2009, όλα τα Μαρωννιτικά σωματεία, οργανώσεις, κοινοτικά συμβούλια, εκκλησιαστικές επιτροπές και μέσα μαζικής ενημέρωσης. Παρών στο γεύμα στο οποίο παρευρέθηκαν 650 περίπου άτομα ήταν και ο Μακαριότατος Αρχιεπίσκοπος Κύπρου Χρυσόστομος ο Β' ο οποίος και χαιρέτισε την εκδήλωση.

Οι «Μαρτυρίες» συνεχίζουν σήμερα την διερεύνηση των συνθηκών που επικρατούσαν τις μαύρες εκείνες μέρες που ακολούθησαν την τραγωδία του 1974 στον Ασώματο. Μαζί με τον Αβράαμη Κοντό ταξιδεύουμε πίσω τριάντα πέντε χρόνια και θυμούμαστε τα γεγονότα. Όπως τα έζησε και τα μαρτυρά ο ίδιος. Με ενδιαφέρον ακούμε για πρώτη φορά τα δεινά που έζησαν οι Ασωματίτες. Τους βομβαρδισμούς, τις συλλήψεις, τις αιχμαλωσίες και όλα τα άλλα που οδήγησαν τους Μαρωνίτες κατοίκους του χωριού σε φυγή. Με παρρησία ωστόσο ο Αβράαμης Κοντός αναφέρει πως οι Τούρκοι δεν είχαν στόχο να βλάψουν τους Μαρωνίτες και τον Ασώματο. «Αυτό το μαρτυρώ εγώ που το έζησα ως αιχμάλωτος από τον Τουρκικό στρατό» δηλώνει με τόλμη ο κ. Κοντός. Μάλιστα προσθέτει πως τότε οι Τούρκοι είχαν προτρέψει τους Μαρωνίτες κάτοίκους του Ασωμάτου να επιστρέψουν πίσω στα σπίτια τους και να μη φοβούνται. Κάτι ωστόσο που στις τότε συνθήκες φάνταζε ως πραγματική αυτοκτονία. Ο κ. Κοντός μιλά με δέος και λατρεία για τον Ασώματο και εκφράζει την ελπίδα όπως ο θεός τον αξιώσει να ζήσει ένα έστω χρόνο στο χωριό και μετά ας πεθάνει. «Και μέσα σε ένα γουμά είμαι έτοιμος να ζήσω στον Ασώματο» καταλήγει μη μπορώντας να συγκρατήσει τα δάκρυα που έτρεχαν σαν ποτάμι

ΑΒΡΑΜΗΣ ΚΟΝΤΟΣ

«Να ζήσω ένα χρόνο στον Ασώματο κι ας πεθάνω»

Πότε έφυγες από τον Ασώματο κύριε Αβράμη;
Τον Αύγουστο του 1974.

Δεν έμεινες μέσα εγκλωβισμένος;
Έμεινα πενήντα μέρες περίπου με την γυναίκα μου. Πενήντα μέρες μόνο. Τι θα εκάμαμεν. Τα παιδιά μας ήταν μόνα τους, ανοίγαν τα σχολεία, αναγκαστήκαμε να φύγουμε.

Όταν έγινε ο πόλεμος, είχε πολύ κόσμο στον Ασώματο;
Καμιάν εκατοστή.

Πριν τον πόλεμο οι Ασωματίτες πηγαίνονταν στη Λευκωσία;
Εκείνοι που δουλεύαν ναι. Και εγώ πήγα για δουλειά στη Λευκωσία στο Δημαρχείο. Από το 1963.

Όσοι έμεναν στον Ασώματο ασχολούνταν με τη γεωργοκτηνοτροφία;
Ναι είχαν κοπάδια, λίγα χωράφια και δέντρα. Εφύγαν και τα άφησαν όλοι.

Πώς έγινε η κατάληψη του Ασωμάτου; Είσατε μέσα εσείς όταν μπήκαν οι Τούρκοι;
Είμασταν μέσα μάλιστα και επειδή δεν ξέραμε από πολέμους βλέπαμε τα αερο-

πλάνα που έριχναν τις βόμβες και σαν να μην συνέβαινε τίποτε. Εκεί κοντά στον Άγιο Ερμόλαο και στα γύρω χωριά έγιναν πολλοί βομβαρδισμοί.

Πότε ακριβώς καταλήφθηκε το χωριό;
Στις 16 Αυγούστου θυμάμαι. Ο στρατός προχωρούσε προς τον Κοντεμένο. Εμείς είμασταν στο χωριό και τους είδαμε. Από

«Οι Τούρκοι στρατιωτικοί μάς είχαν ζητήσει να επιστρέψουμε όλοι στον Ασώματο και να μην φοβηθούμε. Μέσα στις τότε συνθήκες όμως κάτι τέτοιο θα ισοδυναμούσε με αυτοκτονία»

τα υψώματα στον Άγιο Ερμόλαο προς τον Κοντεμένο. Αρκετοί χωριανοί είχαν ήδη φύγει από την νύχτα. Δεν ξέρω πως, δεν τους είδα εγώ αλλά ξέρω πως έφυγαν πάρα πολλοί. Τις προηγούμενες μέρες είχαν φύγει και τα παιδιά μου, εκτός από τον Ντίνο. Εκείνη τη μέρα έπεσε ένα βλήμα από όλομο δίπλα από το σπίτι μου πάνω στο σπίτι του αδελφού μου. Το χάλασε. Φοβηθήκαμε πολύ. Εγώ, η γυναίκα μου, ο γιος μου ο Ντίνος, ο λεγόμενος Σιέσης πιο κάτω με την γυναίκα του και τα δυο του παιδιά τον Πέτρο και τον Παύλο, ο σύγαμβρος μου ο Τάκκος με την γυναίκα του φύγαμε για τα χωράφια στον δρόμο προς του Μόρφου. Για να φύγουμε να γλυτώσουμε. Εκείνη την ώρα φαίνεται μπήκαν στο λεωφορείο και έφυγαν οι χωριανοί μας. Πηγαίνοντας προς τα βουνά σκοπός μας ήταν να πάμε όλη νύχτα προς του Μόρφου. Περπατητοί. Κατακοφτά από τα χωράφια. Εκεί στο ύψωμα, την λεγόμενη Ασπρόμουττη που είναι η Τριμηκιά, συναντήσαμε τον στρατό, τον Τουρκικό. Φαίνεται πως έρχονταν κυκλικά γύρω από τα χωριά μας και πέσαμε κατευθείαν πάνω τους. Η ώρα επτάμισι το βράδυ. Προχωρώντας προς τα χωράφια τα αεροπλάνα μυδραλιοβολούσαν συνεχώς. Είχε στρατιώτες δικούς μας που εφεύγαν και προσπαθούσαν να τους κόψουν. Σίγουρα κάποιους από αυτούς επιάσαν τους αιχμαλώτους. Αρχικά δεν ξέραμε αν οι στρατιώτες που συναντήσαμε ήταν Έλληνες ή Τούρκοι. Φωνάζαμε δυνατά «μη

είπα «γιατί να φοβηθούμε, εμείς δεν εκάμαμε κανενού κακόν, με Τούρκο με Ρωμιού, γιατί να φταιζουμε εμείς. Εμείς θέλουμε να ζούμε με ούλλους ειρηνικά». Να μην τα πολυλογούμε, από εκεί στο ύψωμα μας οδήγησαν σε ένα χωράφι πιο κάτω, μας έδεσαν τα χέρια και καθίσαμε και περιμέναμε. Σαν καθόμασταν εκεί, εγώ άκουσα τους στρατιώτες που μιλούσαν μεταξύ τους και έλεγαν συνεχώς τη λέξη «μαρονίτ». Που σημαίνει ότι ήξεραν πως το χωριό μας ήταν μαρωνίτικο. Όταν τους άκουσα είχα μια ελπίδα ότι θα σωθούμε. Μείναμε εκεί όλη τη νύχτα μέχρι που ξημέρωσε. Οι υπόλοιποι χωριανοί που έμειναν μέσα στο χωριό τα μάζεψαν όλα το πρωί και έφυγαν. Ο Γιάγκος με το τράκτορ, ο γαμβρός μου ο Ττοφής με την αδερφή μου και πολλοί άλλοι. Είχαν και τη έννοια τη δική μας και μας γύρευαν. Σαν έφευγαν όμως έπεσαν και αυτοί πάνω στον στρατό και επιάσαν τους και αυτούς. Μας επήραν όλους στη συνέχεια εκεί στους Δκυο Ποταμούς. Τοποθεσία που την ξέραμε πολύ καλά. Είμαστε πεινασμένοι και διψασμένοι. Αργότερα ήρθαν δύο λεωφορεία, προφανώς για να μεταφέρουν όλους εμάς τους αιχμαλώτους. Ηρθαν κοντά μας θυμύμαι δυο αξιωματικοί με μπλε σκουφιά, Μικρασιάτες, και μας ρώτησαν «είσατε όλοι Μαρωνίτες εδώ;» «Μάλιστα» απαντήσαμε. «Να σηκωθείτε να πάτε στο χωριό σας» μας είπαν και να μη φοβάστε τίποτε. «Να πάτε τώρα».

τον Άγιο Ερμόλαο.

Πως περάσατε εκείνες τις πρώτες μέρες πια μετά την κατάληψη του χωριού;

Είχαν γίνει πολλά πράγματα. Έρευνες από σπίτι σε σπίτι, για όπλα και πυρομαχικά κλπ. Με έπαιρναν και μένα μαζί τους. Άνοιγα εγώ την πόρτα και εκείνοι ακολουθούσαν. Εβάλαν σημάδια σε όλα τα σπίτια που κατοικούνταν για να ξεχωρίζουν. Ήταν και ο μουχτάρης μας μέσα τότε ο Νέρουπος ο οποίος υπέφερε πολλά.

Πότε δηλαδή ο Ασώματος έγινε στρατόπεδο;

Αργότερα, μετά που έφυγαν όλοι σχεδόν οι χωριανοί. Και μας είχαν πει εμάς που είμασταν μέσα. «Γιατί εφεύγαν οι χωριανοί σας; Ποιος τους ενόχλησε;» «Ακούστε» μας είπαν. «εσείς πάτε στην άλλη πλευρά. Πέστε στους χωριανούς σας να έρθουν πριν να κάτσει στρατός μέσα. Αν φτάσει και κάτσει ο στρατός μέσα δεν φεύγει με τίποτε μετά. Πέστε τους να έρθουν και δεν θα πάθουν τίποτε». Είπαμε στους χωριανούς αυτά που μας είπαν οι Τούρκοι. Όμως ποιος θα ερχόταν τότε, μέσα στη φωτιά του πολέμου να επιστρέψει, να φέρει μαζί του γυναίκες και παιδιά για να μείνει στον Ασώματο;

Φαίνεται από όσα μας λέτε, και από άλλα τα οποία μάθαμε σε άλλες μαρτυρίες, ότι ο Τουρκικός στρατός ήξερε για τα Μα-

δημιουργήσει φιλίες και προσβάσεις και είναι λόγω των δικών του προσπαθειών που μπορούμε σήμερα να πηγαίνουμε στον Ασώματο. Ασυζητητή! Όλοι οι Ασωματίτες χρωστούμε πολλά στον Αντνάκη.

Πως βλέπεις τα πράγματα σήμερα κύριε Αβράμη; Θα πάμε πιστεύεις στον Ασώματο;

Όχι. Δεν το πιστεύω. Δεν θα πάμε. Από που ως που να πάμε. Νομίζετε ότι η Τουρκία ήρθε εδώ στην Κύπρο για να φύγει;

Στον Αρχάγγελο όμως πάτε τακτικά.

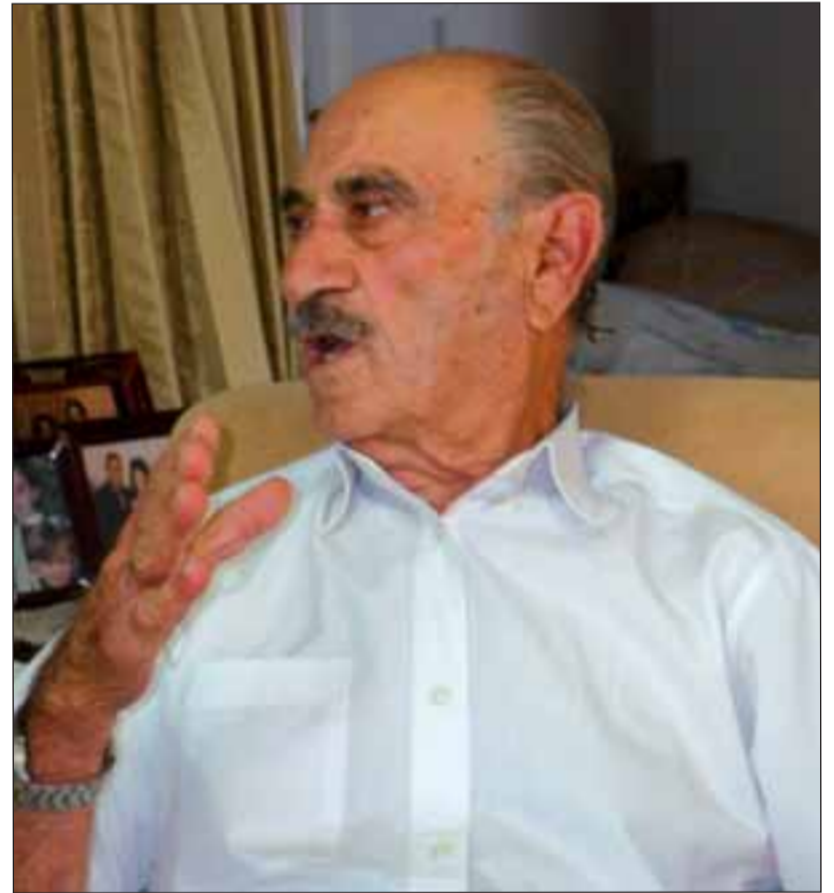
Αν γινόταν θα πήγαινα κάθε μέρα. Δυστυχώς δεν μπορώ. Κάνω και τον ψάλτη. Η επιθυμία μου είναι να μπορέσω να ζήσω για ένα ακόμη χρόνο στο χωριό μου και ας πεθάνω εκεί. Και αυτή η κυριακάτικη επίσκεψη και λειτουργία στον Αρχάγγελο είναι πολύ σημαντική. Μακάρι να είναι καλά και ο πάτερ Παύλος που στάθηκε άγιος και κρατά την εκκλησία μας ανοικτή.

Το σπίτι σας εκεί στον Ασώματο υπάρχει;

Ένα μικρό ανώγι μόνο. Και αυτό μόνο επειδή κάποια γειτόνισσα εκεί έβαζε μέσα πουλιά και έτσι δεν έπεσε το σπίτι ολόκληρο.

Θα μένατε έστω εκεί σε αυτό το «γουμά» αν σας επέτρεπαν;

Όχι μόνο στον «γουμά», μέσα στην «τρύπα

«Δεν είμαι αισιόδοξος για το μέλλον του Ασωμάτου. Όμως, με ανθρώπους όπως ο Αντώνης Καράχαννας, ο μουχτάρης του Ασωμάτου, μπορούμε να ελπίζουμε ότι θα ξαναδούμε ένα καλύτερο Ασώματο»

πυροβολείτε, είμαστε έλληνες, είμαστε μαρωνίτες». Τελικά ήταν Τούρκοι. Μας συνέλαβαν. Είχαν μαζί τους και πολλούς στρατιώτες αιχμαλώτους. Όταν σουρούπασε έτσι όπως είμαστε αρκετοί εκεί μαζεμένοι, ένας Τουρκοκύπριος που ήταν μαζί τους μας ρώτησε από πού είμαστε. Του είπα «από τον Ασώματο». Μου λέει «γιατί εφεύγετε που το χωρκόν σας;» του είπα «εφοβηθήκαμε από τις πόμπες, τον πόλεμο. Τι θα εκάμαμε». «Μέν φοόστε» μου λέει «δεν θα πάθετε τίποτε». Εγώ πήρα τότε λίγο θάρρος και του

Και σας έβαλαν στα λεωφορεία για να πάτε στον Ασώματο;

Όχι! Περπατητοί πάλι θα πηγαίναμε. Και έτσι εκάναμε. Πήραμε ξανά τη στράτα και πήγαμε πίσω στο χωριό μας. Οι άλλοι αιχμαλώτοι δεν ξέρω τι έγιναν. Ίσως να τους πήγαν με τα λεωφορεία αλλού.

Βρήκατε κόσμο στον Ασώματο όταν πήγατε πίσω;

Ναι. Είχαν μείνει καμιά πενηνταριά. Μας είχαν φέρει και μερικούς ηλικιωμένους από

ρωνίτικα χωριά και είχε οδηγίες να μην τα πειράξει.

Σίγουρα ναι. Αυτό ισχύει. Και να σας πω και κάτι. Είναι χατίρι που μας κάμνουν και μας αφήνουν να μπαίνουμε σε στρατόπεδο για να λειτουργούμε στον Αρχάγγελο. Αυτό είναι αδιανόητο, να μπαίνει δηλαδή πολίτης σε στρατόπεδο, για να κάνει τι; Και αυτό ξέρετε σε ποιον το χρωστούμε; Στον σημερινός μας μουχτάρη. Στον Αντώνη τον Καράχαννα. Αυτός ο άνθρωπος δεν σταματά μπροστά σε τίποτε. Καθημερινά είναι στον Ασώματο, έχει

του αλουπού» θα έμενα! Δυο καμαρούλες με αρκούν αγαπητοί μου. Ούτε παλάτια θέλω ούτε τίποτα.

Πιστεύετε ότι αν επέτρεπαν οι Τούρκοι να πάει ο κόσμος πίσω και να διορθώσει τα σπίτια του για να μείνει εκεί, θα πήγαιναν πολλοί;

Πάρα πολλοί πιστεύω θα πήγαιναν. Φτάνει να γίνει η αρχή. Ο Ασώματος 15 λεπτά μόνο απέχει από τη Λευκωσία. Εγώ προσωπικά αν μου πουν έλα να διορθώσεις το σπίτι σου, σε τρεις μήνες θα είμαι εκεί. Χρυσά να μου τα κάμουν απ' εδώ δεν τα θέλω.

Τι θα συμβουλευάτε τους Ασωματίτες κύριε Αβράμη; Τι μήνυμα θέλετε να τους στείλετε;

Να είναι αγαπημένοι και ενωμένοι. Αυτό είναι το μήνυμά μου και η ευχή μου. Εγώ λέω τη λέξη «Ασώματος» και κλαίω. Τίποτε άλλο!

ΟΙ ΠΑΛΑΙΜΑΧΟΙ ΑΞΙΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ ΚΟΡΜΑΚΙΤΗ ΣΤΟΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟ ΛΙΒΑΝΟ

Τίμησαν και διαφήμισαν για ακόμη μια φορά το χωριό τους

Με πολύ κέφι και ενθουσιασμό αναχώρησε η αποστολή το βράδυ της Τετάρτης 5 Αυγούστου. Το ζεστό και αδελφικό κλίμα που επικρατεί πάντα στις τάξεις των Παλαιμάχων δεν επηρεάστηκε καθόλου από την καθυστέρηση στην πτήση. Λίγο προηγουμένως στο λεωφορείο χαιρέτησε την ομάδα ο Πρόεδρος Γιώργος Σπαρτάλης, ενώ μηνύματα ανακοινώνονταν και από όλους τους άλλους Παλαιμάχους, οι οποίοι για διάφορους λόγους δεν ακολούθησαν την 55μελή αποστολή.

Με την άφιξη μας στο ξενοδοχείο δόθηκε αργά τα μεσάνυχτα η πρώτη μάχη, αφού καταναλώθηκαν άφθονες ζιβανίες και όλων των ειδών τα κυπριακά προϊόντα. Οι κυρίες των Παλαιμάχων ήταν ομολογουμένως πολύ προγραμματισμένες και κουβάλησαν πολλές λιχουδιές μαζί τους.

Ήταν και τα γενέθλια του τερματοφύλακα μας Μιχάλη Τερεζίδη και η σύζυγος του Μαριάννα του ετοίμασε μίνι surprise party. Έτσι το κέφι ανέβηκε στα ύψη.

Ήρεμη και χαλαρή η πρώτη μισή μέρα με ψώνια στο κέντρο της Βηρυτού, αφού πρώτα ο υπεύθυνος της αποστολής Παλαιμάχος Άσος, Αντώνης Παύλου, έδωσε το αναλυτικό πρόγραμμα και εξήγησε σε όλους πώς πρέπει να συμπεριφέρονται για να πετύχει η όλη διαδικασία.

Το απόγευμα πήγαμε στο Κουρ, στην κατά πολλούς γη των πατέρων μας.

Φιλόξενοι και φιλικοί οι κάτοικοι του ορεινού χωριού ρωτούσαν συνέχεια για τα επίθετα μας και μας φίλεψαν στο σύλλογό τους.

Ο Ιωάννης Τσουτζούκης και ο Ιωσήφ Γιουσελλής παρέδωσαν στον Δήμαρχο του Κουρ τα δώρα του Ομίλου, μιλώντας σε πλήρως κατανοητή Αραβική γλώσσα

του χωριού μας.

Το βράδυ ήταν εκπληκτικό. Ο Γιαννάκης και η Τούλα Μούσα δεξιώθηκαν ολόκληρη την αποστολή σε πολυτελέστατο Club. Έβαλαν πάλι τα καλά τους όλοι και το έριξαν έξω. Οι φωτογραφίες μιλάνε καθαρά για τις επιδόσεις όλων μας.

Παρασκευή πρωί ντυθήκαμε όλοι ομοιόμορφα. Άντρες, γυναίκες και παιδιά φόρεσαν τις πράσινες μπλούζες και τα πράσινα καπελάκια του Ομίλου για την πρώτη συνάντηση με τον Αρχιεπίσκοπο μας και τον Πατριάρχη μας.

Καθ' οδόν προς το καλοκαιρινό Πατριαρχείο, ο Πρόεδρος του Σωματείου, Αντώνης Τουμάζου, κέρασε όλη την αποστολή, αφού ήταν η ονομαστική γιορτή της συζύγου του Σωτηρούλας. Πάλι ευχές και ευχαριστίες εγκάρδιες.

Στις 10.00 το πρωί την ολοπράσινη ομάδα ανέμενε στο Καλοκαιρινό Πατριαρχείο ο Αρχιεπίσκοπος μας και όλοι

μαζί συναντηθήκαμε με τον Πατριάρχη μας. Ο Ροβέρτος Καρίς εκ μέρους του Ομίλου του έδωσε το δώρο μας. Ένα υπέροχο κάδρο του Κορμακίτη για να μην ξεχνά ποτέ το χωριό μας. Στη συνέχεια επισκεφτήκαμε το χωριό του Αγίου Σιάρπελ για μία περίπου ώρα.

Το μεσημέρι χορός, φαγητό και διασκέδαση σε κέντρο της περιοχής με φιλοξενούμενους μας ολόκληρη την οικογένεια του Αρχιεπισκόπου μας και Μαρωνίτες ιερείς. Η Μαριάννα Τερεζίδη και η Βάσω Τσουτζούκη παρέδωσαν εκ μέρους του Ομίλου μας δώρα στην μητέρα του Αρχιεπισκόπου, ενώ ο Βασίλης Κάτσιης και ο Γιώργος Κεφάλας έδωσαν δώρα στην αδελφότεκνη του Αρχιεπισκόπου Andrea σε ένδειξη εκτίμησης προς ολόκληρη την οικογένεια του Μακαριότατου. Να σημειωθεί ότι παρά το σοβαρό δυστύχημα που είχαν πριν λίγες μέρες ήταν όλοι μαζί με, έστω και αν τα τραύματά τους ήταν εμφανή. Σε κλίμα

ενθουσιασμού ο αδελφός του Αρχιεπισκόπου Raymond φόρεσε τη φανέλα των Παλαιμάχων και χόρεψε μαζί τους.

Χωροστατούντος του Μακαριότατου Αρχιεπισκόπου μας έγινε στις 5.00 το απόγευμα μνημόσυνο του Παλαιμάχου Αντώνη Ιωάννη Πετρή από το ζεύγος Ιωσήφ και Γιαννούλας Τσουτζούκη στην υπέροχη και εντυπωσιακή μονή του Αγίου Αντωνίου.

Τον Απόστολο και τις δεήσεις διάβασε το στέλεχος μας Σιάρπελ Φραγκίσκου, ενώ οι πρωτοψάλτες του χωριού μας, έδωσαν ρεσιτάλ Αραμαϊκής ψαλμωδίας. Το ζεύγος Τσουτζούκη, έδωσε σε όλους αναμνηστικά του μνημοσύνου και ο Ηγούμενος της Μονής, μας κέρασε στο σαλόνι όπου και συζητήσαμε με τον Αρχιεπίσκοπό μας.

Η επιστροφή μας βρίσκει κατάκοπους, αλλά στο σαλόνι τα φραπεδάκια, τα μεζεδάκια, ούζα, ζιβανίες και πιλόττα ήταν σε πλήρη ευφορία μέχρι τις πρωί-

ΑΦΙΕΡΩΜΑ

◆ 11 ◆

νές ώρες.

Το Σάββατο ήταν πολύ ξεχωριστό. Αφού προσκυνήσαμε την Παναγία της Χαρίσας, καταλήξαμε άλλοι στο City Mall για ξεκούραση, άλλοι στους Σταλακτίτες, ενώ μερικοί έμειναν στο ξενοδοχείο για να χορτάσουν ύπνο.

Το απόγευμα φιλοξενηθήκαμε στο πατρικό σπίτι του Μακαριότατου στη Chekka. Η φιλοξενία από ολόκληρη την οικογένεια ήταν αντάξια της αγάπης που τρέφουμε όλοι μας προς το πρόσωπο του Αρχιεπισκόπου. Θαυμάσαμε εκτός των άλλων και τις ικανότητες τόνου αυτού, όσο και της αδελφότεκνης του Andrea, στο πιάνο και το τραγούδι.

Ακολούθησε το ποδόσφαιρο στις 6.00 το απόγευμα.

Βετεράνοι της Chekka και βετεράνοι του Κορμακίτη. Δείτε τα video και τις φωτογραφίες γιατί δεν περιγράφεται διαφορετικά.

Σημείες Κύπρου και Λιβάνου, Εθνικός Ύμνος, παιδιά στην παράταξη με τις δύο ομάδες, τελετουργικό με ομιλίες από τον Αρχιεπίσκοπο και το Δήμαρχο της πόλης, ανταλλαγή δώρων, λαβάρων και στο τέλος φανέλων.

Νίκη του Κορμακίτη με 1-0 με εντυπωσιακό τέρμα του Σίφου Τσουτζούκη, μετά από σέντρα του Πέτρου Κατσιολούδη. Παίκτης του αγώνα ο Ιωσήφ Γιουσελλής. Κερδίσαμε τους βετεράνους της Chekka αλλά πρωτίστως κερδίσαμε τη φιλία τους, την αγάπη τους, τη συνεργασία μαζί τους και την αδελφικότητα που πρέπει να υπάρχει μεταξύ των Μαρωνιτών της Κύπρου και του Λιβάνου.

Αγωνίστηκαν οι Βασίλης Κάτουης (Αρχηγός), Μ. Τερεζίδης, Α. Ηλία, Α. Σολωμού, Α. Γιουσελλής, Α. Φένεκ, Β. Κουμέττου, Β. Πιριπίτσης, Ι. Τσουτζούκης, Ι. Γιουσελλής, Π. Κατσιολούδης, Σ. Φραγκίσκου, Α. Μπέιτης, Γ. Κεφάλας, Α. Γιουσελλής, Τ. Τσουτζούκης, Α. Πεππής. Προπονητές οι Ρ. Καρής, Γ. Τερεζίδης και Μ. Σκορδής.

Η κερκίδα μας ασυναγώνιστη και στο τέλος την χαιρέτισαν οι ποδοσφαιριστές, έχοντας στη μέση τον Αρχιεπίσκοπο με το γνωστό ΟΛΕ-ΟΛΕ.

Ενθουσιασμένοι οι Χορηγοί μας Αντώνης Τουμάζου και Μάριος Σιμκάσσης έδωσαν απλόχερα τις εισφορές τους στον Όμιλο και οι Παλαιμάχοι τους ευχαρίστησαν από καρδιάς.

Ξεναγήση στη Chekka και δεξίωση το βράδυ στο προαύλιο της εκκλησίας. Ο Πρόεδρος του Σωματείου μας Αντώνης Τουμάζου, έδωσε δώρο στον Πρόεδρο της Chekka εκ μέρους των Παλαιμάχων, ενώ και πάλι εκ μέρους του Ομίλου, παρέδωσε δώρο στον Πρόεδρο της Κοινότητας ο Γιαννάκης Μούσας.

Μούσας και Τουμάζου ευχαρίστησαν τον Αρχιεπίσκοπο και την κοινότητα της Chekka για τη θερμή φιλοξενία και λαμπρή οργάνωση και τους προσκάλεσαν του χρόνου στην Κύπρο και τον Κορμακίτη.

Κυριακά προίοντα και παραδοσιακές λιχουδιές του Κορμακίτη επιμελήθηκαν και παρέδωσαν στις υπεύθυνες της εκδήλωσης εκ μέρους του Ομίλου οι κυρίες των Παλαιμάχων.

Η τελετή λήξης στην εκκλησία της Chekka θα μείνει αξέχαστη κυρίως λόγω της υπέροχης φωνής του γαμπρού του Αρχιεπισκόπου, ο οποίος έψαλλε τον Ύμνο της Παναγίας με την Ράνια στο πιάνο.

Η Κυριακή όπως και πέρσι είναι η μέρα του Αγίου Σιάρπελ. Λειτουργία στο ερημητήριο για χωριανούς μας και το μεσημέρι διασκεδάση και πάλι.

Η επιστροφή στην Κύπρο μας βρίσκει όλους ευχαριστημένους, παρά τις εντερικές διαταραχές της τελευταίας στιγμής, οι οποίες ανέβασαν το κέφι και το γέλιο στα ύψη, αλλά ταυτόχρονα εξαφάνισαν και τα ρολά από το αεροδρόμιο και το αεροπλάνο.

Ευχαριστούμε θερμά τον Αντώνη και την Άρτεμις Παύλου για την άψογη επιμέλεια της εκδρομής και τις διευκολύνσεις που μας παρέχουν.

**Όμιλος Παλαιμάχων
Σωματείου ΚΟΡΜΑΚΙΤΗΣ**

Maronite SUN

“O TYPOS TON MARONITON” - Issue No. 87

HONORABLE TITLE AWARDED BY H.H. POPE BENEDICT XVI

IOANNIS ORPHANOY The Protonotary Apostolic

With a splended ceremony on Sunday the 6th of August 2009 at the Maronite Cathedral on Our lady of Graces in Nicosia, followed by an official lunch in the Hilton Park Hotel, the events in honor of Maronite Chorepiskopus Ioannis Orphanou who was appointed Protonotary Apostolic by order of H. H. The Pope Benedict 16th, came to an end

Hundreds of Maronites attended the Sunday morning official mass celebrated by their new Archbishop Youssef Soueif who was accompanied by Chorepiskopus Orphanou and all the clergy of the Maronite Church in Cyprus in the presence of representatives of the Greek Orthodox, the Armenian and the Latin Churches of Cyprus. The atmosphere was festive and joyful inside and outside of the cathedral with the faithful bursting into continuous applauds in many times, especially the moment Mngr Antonio Franco, the Papal Nuncio to the Middle East read to the public the Papal Order appointing Fr Orphanou as Protonotary Apostolic. Mngr Antonio Franco stated that this honorary title comes directly by order of the Pope and explained also in brief the meaning and responsibilities of it. Among those attending the ceremony was the President of the House of Representatives Mr Marios Karoyian, Mr Vasos Georghiou on behalf of the President of the Republic Demetris Christofias, EMP Ioannis Kasoulides, Mrs

Eleni Mavrou the Mayor of Nicosia, the Lebanese Ambassador and many other officials.

The hall at the Hilton Park, where an official lunch later took place in honor of the Protonotary Apostolic, was packed. More than 700 Maronites from all four villages, gathered in the hotel for the lunch, expressing this way their special love to Mngr Orphanou and their satisfaction to the Papal gesture to honor him in this way. The official lunch was attended also by H. B. The Archbishop of Cyprus Chrysostomos the 2nd and Mngr Orphanou's old friends Mr Vasos Lyssarides and Mr George Iakovou, presidential Commissioner. Mr Vasos Gorghiou, who was representing President Christofias to the lunch, conveyed to Mngr Orphanou the president's wishes and congratulations, stating also that "this honor does not belong only to himself and to the Maronites of Cyprus, but it also belongs to the whole of Cyprus.

During the second part of the event in Hilton Park all Maronite Clubs, Councils and organizations handed over presents to Mngr Orphanou.

WITNESS TO THE DESTRUCTION OF THE MONASTERY OF PROPHET ELIAS

Poettering visits the Maronite villages

A high-profile German MP who spent a day touring destroyed Maronite monasteries in Turkish-occupied north Cyprus has declared himself saddened by the experience.

"I feel sadness because we realize that other cultures destroy our culture and I think what we have to achieve, not only in this part of the world but the world as such- is that different cultures and religions should respect each other" Hans-Gert Poettering, former president of the European Parliament, told The Cyprus Weekly.

Accompanied by MEP Ioannis Kassoulides and DISY MP Tasos Mitsopoulos, Poettering and three associates visited the derelict monastery of Prophet Eliaw, outside Ayia Marina and the completely ruined monastery of St Panteleimon in Myrtou. The delegation stopped at Ayia Marina, the first Maronite village in the north- now a Turkish military camp, before going to the enclaved village of Asomatos and Kormakitis which overlooks Mor-

phou Bay.

Next stop was the Prophet Elias monastery which is in a dreadful state, being used as an animal farm for over 30 years, an emotional Abbot told the visitors. He also showed pictures of the impressive monastery taken in 1972, talked about its bombardment on August 14, 1974 and underlined that even the marble floor was looted.

In Kormakitis, Poettering was greeted by the new Maronite Archbishop Joseph Soueif and the community's representative in the House of Representatives Andonis Hadjirousos. The Archbishop called for the assistance of the Brussels-based Parliament in the community's bid to preserve its culture and in their efforts to revive it. The Archbishop who took office nine months ago also said that confidence-building measures are now more necessary than ever. "When we talk about reunification, we talk about practical infrastructure as well...if we all push we can get somewhere. We don't lose hope, we pray" he said.

THE CYPRUS WEEKLY

Cyprus. Closer than you think.

Love Cyprus

If you need a short break, come and find me. I am nearby.

You could be relaxing on a beautiful beach or discovering new scenery in the stunning pine-scented Troodos mountains, breathing in the freshest air. You could even be having a tense backgammon encounter with a local.

However you choose to relax, Cyprus has everything for you.

To find out how close I am, go to www.visitcyprus.com

The year-round island

Cyprus Tourism Organisation, P.O. Box 24535, 1390 Nicosia, Cyprus.
Tel. 00357 22691233. E-mail: cytour@cto.org.cy

PHOTO EXHIBITION BY THE ASOMATOS WOMEN MOVEMENT

The Maronite group «Asomatos Women Movement» presented on the 2nd of September 2009 a unique photo exhibition titled «Asomatos, Beyond the Memories». The exhibition took place at the ancient hall of Castelliotiissa at the Pafos Gate, Nicosia, and was held under the high auspices of the President of the House Mr Marios Caroyan. A special part of the exhibition was dedicated to the life of father Ioannis Orphanoy the Maronite General Vicar.

THE KORMAKITI VETERANS FOOTBALLERS VISITED LEBANON

The Association of Kormakiti Veteran Footballers visited Lebanon for a second consecutive time. The visit took place at the beginning of August 2009 and was supported by the Cypriot Maronite Archbishop Yusef Soueif. The veterans during their visit met with the Patriarch Nasralla Boutros Sfeir and played a friendly football match against the Chikka veterans. It should be noted that Shikka (near Tripoli) is the motherland village of Archbishop Soueif.

ANNUAL DANCE PARTY AT THE VILLAGE OF MARKI, NICOSIA

On the 4th of September 2009 the village of Marki organised its 2nd annual dance party. The party was attended by more than one thousand guests and was dedicated to the Holy Virgin of Marki. As the Mouchtar of the village Antonio Solomou declared all the net income from the annual event plus all donations will be contributed to the building of a small church dedicated to the Virgin of Marki. During the party the young Mouchtar provided honor to the veteran Mouchtar Elias Ftanos.

CRUISE BY THE KORMAKITI CLUB TO THE AEGEAN

In mid July the «Kormakiti Club» organised a cruise at the Greek islands of Rhodes and Simi. The cruise was attended by thirty five members and friends of the Maronite Club who really enjoyed every moment of their time. The Kormakiti delegation was headed by the Club President Antonis Toumazou and organised by Sellas-Fransis Travel Agency.

Cyprus. 10 000 years of history.

Love Cyprus

I can take you to an island the crossroads of three continents. A Mediterranean island on which ancient Greeks, the Romans, Venetians, the British and the Ottomans have all left traces, creating a colourful history that stretches all the way back to the birth of Aphrodite.

With many cultures having once collided on Cyprus, there are intriguing historical sites and amazing architectural pieces for you to admire. Such as the ancient Hellenistic rock tombs of Makronisi and the stunning Byzantine churches on the UNESCO World Heritage List.

The years have brought many influences into the Cypriot way of life. Come and enjoy the mixture of foods, the vibrant festivals and the laid-back nature.

It's time for you to go to
www.visitcyprus.com

The year-round island

Cyprus Tourism Organisation, P.O. Box 24535, 1390 Nicosia, Cyprus.
Tel: 00357 22691233. E-mail: cytour@cto.org.cy

ΠΕΡΑΝ ΤΩΝ 200 ΑΓΩΝΩΝ ΤΣΑΜΠΙΟΝΣ ΛΙΓΚ ΚΑΙ ΓΙΟΥΡΟΠΑ ΛΙΓΚ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΤΗΣ CΥΤΑ

Η νέα πρόκληση Cytavision!

Το 2005 η Cytavision (τότε mi-Vision) ανέτρεψε το τηλεοπτικό σκηνικό αλλάζοντας τα δεδομένα στην μετάδοση αγώνων του κυπριακού πρωταθλήματος ποδοσφαίρου. Η τηλεοπτική πλατφόρμα της CΥΤΑ καθιερώθηκε γρήγορα και αγκαλιάστηκε από το φιλάθλο κοινό, το οποίο μπορούσε να παρακολουθήσει και να απολαύσει τα αγαπημένα του αθλήματα από την άνεση του σπιτιού του. Πέραν από το κυπριακό ποδόσφαιρο, εξασφάλισε και δικαιώματα μετάδοσης αγώνων της ελληνικής Super League, άλλων κορυφαίων ευρωπαϊκών ποδοσφαιρικών πρωταθλημάτων, καλαθόσφαιρας, πετόσφαιρας, σημαντικών αγώνων της Εθνικής Ελλάδας και τους εντός έδρας αγώνες της Εθνικής Κύπρου.

Με τα κανάλια της Manchester United (MUTV) και της Chelsea (Chelsea TV) αλλά και τα δημοφιλή ανάμεσα στους φιλάθλους Eurosport 1 & 2 και ESPN America, προσφέρει στους συνδρομητές της ένα πλούσιο πρόγραμμα απ' όλα τα αθλήματα σε διεθνές επίπεδο. Ακόμη, με τα κανάλια LTV και Alfa, που μεταδίδονται αυτούσια στην πλατφόρμα της Cytavision, προσφέρεται ολοκληρωμένο το κυπριακό ποδόσφαιρο ενώ με τα LTV Sports 1 και LTV Sports 2 (τα οποία μεταδίδονται μόνο μέσω της Cytavision) το θέαμα και οι έντονες αθλητικές συγκινησίες απλά δεν σταματούν ποτέ!

Επειδή όμως, σε ό,τι αφορά τα σπορ (και ειδικά το ποδόσφαιρο) "τίποτα δεν είναι ποτέ αρκετό", η Cytavision δεν επαναπαύεται και συνεχίζει να ενισχύει το θέαμα που προσφέρει στο φιλάθλο κοινό. Για τις περιόδους 2009-2012 η Cytavision έχει εξασφαλίσει τα μεγάλα πακέτα του UEFA Champions League και του UEFA Europa League και είναι η μόνη τηλεοπτική πλατφόρμα στην Κύπρο που θα μεταδίδει αγώνες και των δύο μεγάλων ευρωπαϊκών διοργανώσεων. Περισσότερα γι' αυτό όμως θα μας πει ο προϊστάμενος της υπηρεσίας Cytavision, κ. Χρίστος Χρίστου, καθώς και για το πώς θα μπορέσει η Cytavision να ανταποκριθεί σ' αυτή τη νέα μεγάλη πρόκληση.

Τελικά, πόσους αγώνες θα μεταδώσει η Cytavision από τις δύο κορυφαίες διοργανώσεις της UEFA;

Έχουμε εξασφαλίσει το δικαίωμα ζωντανής και αποκλειστικής μετάδοσης των 112 από τους 146 αγώνες του UEFA Champions League και των 190 από τους 204 αγώνες του UEFA Europa League. Για το UEFA Champions League οι μεταδόσεις άρχισαν από τις 18 Αυγούστου και στόχος μας είναι να μεταδώσουμε και τους 112 αγώνες. Στο UEFA Europa League θα μεταδώσουμε απευθείας τουλάχιστον 102 αγώνες, οι οποίοι ξεκινούν στις 17 Σεπτεμβρίου. Κάθε αγωνιστική εβδομάδα θα μεταδίδονται ζωντανά, μέχρι και 14 αγώνες του UEFA Champions League (Τρίτη και Τετάρτη) και μέχρι και 10 αγώνες του UEFA Europa League (μέρα Πέμπτη). Για πρώτη φορά στην Κύπρο οι φιλάθλοι θα έχουν ενώπιόν τους τόσες πολλές επιλογές!

Πώς θα μπορέσει η Cytavision να αντεπεξέλθει σε τόσες πολλές μεταδόσεις, λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλοί αγώνες θα λαμβάνουν χώρα ταυτόχρονα;

Υπάρχει υποδομή στην πλατφόρμα της Cytavision που διασφαλίζει τις πολλές επιλογές. Γι' αυτό το σκοπό οι συνδρομητές μας θα έχουν στη διάθεσή τους πέντε κανάλια, τα Cytavision Sports 1,2,3,4 και 5.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΡΗΣΤΟΥ
«Υπάρχει υποδομή που επιτρέπει τις πολλές επιλογές»

Στο Cytavision Sports 1 θα μεταδίδεται ο κύριος αγώνας και η εκπομπή του UEFA Champions League καθώς και ο κύριος αγώνας και η εκπομπή του UEFA Europa League με όλα τα στιγμιότυπα, αναλύσεις και καλεσμένους στο στούντιο.

Στην περίπτωση των αγώνων του UEFA Champions League θα μεταδίδονται εναλλάξ τρεις αγώνες από το κανάλι Cytavision Sports 5, ενώ από τα Cytavision Sports 2,

3 και 4 θα μεταδίδονται τρία παιχνίδια, που θα επιλέγονται ανάλογα με τις ομάδες και τη σημασία των αγώνων. Αυτό θα γίνεται όταν θα υπάρχουν επτά αγώνες για μετάδοση κάθε βράδυ. Στην περίπτωση των αγώνων του UEFA Europa League θα μεταδίδονται μέχρι και 10 αγώνες κάθε αγωνιστική εβδομάδα. Συγκεκριμένα 5 αγώνες στις 8 μ.μ και 5 αγώνες στις 10 μ.μ. κάθε αγωνιστική εβδομάδα.

Όπως φαίνεται η Cytavision διαθέτει πλεονέκτημα έναντι των άλλων πακέτων σε ό,τι αφορά τους ευρωπαϊκούς αγώνες;

Εμείς θεωρούμε ότι από τη στιγμή που θα έχουμε τα περισσότερα παιχνίδια, στα οποία επιτρέπει η UEFA τη μετάδοσή τους σε συνδρομητικά κανάλια, προσφέρουμε στο φιλάθλο κοινό της Κύπρου το πληρέστερο πρόγραμμα με πλούσιο ποδοσφαι-

ρικό θέαμα. Οι συνδρομητές μας θα έχουν την ευκαιρία να επιλέξουν και να παρακολουθήσουν τον αγώνα που επιθυμούν. Σημειώστε επίσης ότι, οι αγώνες θα προσφέρονται και μέσω της υπηρεσίας Video on Demand της Cytavision, οπότε οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να δουν σε μαγνητοσκόπηση όποιον αγώνα επιθυμούν.

Και τι γίνεται με όσους φιλάθλους δεν θα έχουν, για κάποιο λόγο, πρόσβαση σε τηλεοπτικό δέκτη;

Αυτό είναι κάτι πολύ σημαντικό, και πρέπει να τονιστεί ότι οι φιλάθλοι στην Κύπρο θα μπορούν να παρακολουθήσουν αυτούς τους αγώνες και από το διαδίκτυο μέσω της υπηρεσίας Live Streaming της Cytanet.

Παράλληλα, τα γκολ θα μπορούν να τα κατεβάζουν σε μορφή βίντεο από την υπηρεσία Vodafone live! της Cytamobile-Vodafone από το κινητό τηλέφωνο. Αντλαβάνεστε ότι η CΥΤΑ μπορεί να προσφέρει πολλές εναλλακτικές λύσεις, για να απολαύσει το φιλάθλο κοινό το ευρωπαϊκό ποδοσφαιρικό θέαμα.

Είναι σημαντικό να μάθει ο κόσμος αν θα πληρώνει επιπλέον συνδρομή για να παρακολουθεί τα παιχνίδια του UEFA Champions League και του UEFA Europa League.

Όχι. Δεν θα υπάρχει κανένα επιπρόσθετο κόστος στους συνδρομητές της Cytavision. Οι αγώνες θα μεταδίδονται από τα 5 αθλητικά κανάλια που προαναφέραμε, τα οποία περιλαμβάνονται στο βασικό πακέτο της Cytavision. Χρέωση θα υπάρχει μόνο στην παρακολούθηση των αγώνων μέσω internet και στη θέαση των βίντεο γκολ από το Vodafone live!

Να σημειώσουμε ότι, όσοι ενδιαφέρονται να αποκτήσουν τη Cytavision, μπορούν να επωφεληθούν από την ειδική προσφορά για δωρεάν εγκατάσταση του πρώτου και δεύτερου αποκωδικοποιητή μέχρι τις 31 Αυγούστου.

Πιστεύετε ότι με το συγκεκριμένο πακέτο θα ικανοποιήσετε το φιλάθλο κοινό της Κύπρου;

Είμαστε απόλυτα βέβαιοι ότι θα μπορέσουμε να προσφέρουμε ό,τι καλύτερο στους συνδρομητές μας. Όλοι οι άνθρωποι της Cytavision εδώ και βδομάδες προσπαθούν να εξετάσουν και να διευθετήσουν κάθε λεπτομέρεια και συνεχίζουν να εργάζονται αδιάκοπα, με στόχο να μπορέσει η υπηρεσία να προσφέρει το καλύτερο δυνατό στο φιλάθλο κοινό.

Υπάρχει η δυνατότητα εξυπηρέτησης του κοινού σ' όλη την Κύπρο;

Για την ώρα, υπάρχει δυνατότητα κάλυψης πέραν του 90% του πληθυσμού της Κύπρου και ευελπιστούμε ότι στο μέλλον θα ικανοποιήσουμε το σύνολο της επικράτειας.

Κλείνοντας, πείτε μας τι αναμένετε προσφέροντας αυτό το ευρωπαϊκό ποδοσφαιρικό θέαμα στους συνδρομητές σας;

Αναμένουμε ότι οι ποδοσφαιρόφιλοι θα απολαύσουν κορυφαίες ποδοσφαιρικές στιγμές, σπουδαία παιχνίδια, μεγάλες ομάδες και μεγάλα αστέρια του ποδοσφαίρου και ότι θα ικανοποιήσουμε τους συνδρομητές μας ανταποδίδοντας τους την αγάπη και τη στήριξή τους. Εξάλλου, αυτός ήταν και ο στόχος του Οργανισμού μας, εξασφαλίζοντας τα δικαιώματα από τις δυο κορυφαίες ποδοσφαιρικές διοργανώσεις της UEFA.

Η καλλιτεχνική έκθεση φωτογραφίας από τον Ανώματο στην Καστελιώτισσα

«Ανώματος, πέρα από τη μνήμη»

Με κυρίαρχο στοιχείο τον άνθρωπο, αλλά και ένα νοσταλγικό ταξίδι στο παρελθόν με ανεξίτηλη την ελπίδα για επιστροφή, η έκθεση φωτογραφίας της Κίνησης Γυναικών Ασωμάτου δεν αποτελεί μία ακόμα τυπική έκθεση σχετικά με τη μνήμη των κατεχόμενων εδαφών μας, αλλά κάτι διαφορετικό. Στην ουσία έρχεται να «παντρέψει» την τέχνη με το κατεχόμενο χωριό και τις θύμψές του

Ρίχνοντας μία μόνο ματιά σε μερικές από τις φωτογραφίες από τον Ανώματο, νοερά μπορεί κανείς να βρεθεί στο κέντρο του όμορφου χωριού και να αντικρίσει τον απλό, αλλά παράλληλα και δύσκολο -για την εποχή- τρόπο ζωής. Φωτογραφίες, δεκαετίες πριν, που απεικονίζουν πρόσωπα τα οποία έφυγαν από τη ζωή, που τα παιδιά τους, τα εγγόνια τους και τα δισέγγονά τους ακόμα τα θυμούνται ή τα αναγνωρίζουν. Οι συγκεκριμένες εικόνες μόνο συγκίνηση μπορούν να προκαλέσουν. Η έκθεση άνοιξε τις πύλες της χθες στην αίθουσα Καστελιώτισσα στη Λευκωσία και θα παραμείνει ανοικτή μέχρι τις 5 Σεπτεμβρίου.

Φωτογραφίες με περιεχόμενο

"Η έκθεση", μας είπε ο Σάββας Κουρέας, "εντάσσεται στα πλαίσια των προσπαθειών που καταβάλλει η Κίνηση Γυναικών Ασωμάτου για αναζωογόνηση της ιστορικής μνήμης και ενίσχυση του αγώνα για επιστροφή". Όπως συμπλήρωσε ο καλλιτέχνης, ο οποίος εδώ και πολλούς μήνες συνεργάζεται στενά με την ομάδα των γυναικών, σκοπός της Κίνησης δεν ήταν η διοργάνωση μιας ακόμη

περιγραφικής έκθεσης για τη μνήμη των κατεχόμενων εδαφών αλλά η πραγμάτευση της ζωής πολύ πριν από την τουρκική εισβολή. "Ήθελε η Κίνηση των Γυναικών Ασωμάτου", πρόσθεσε ο επιμελητής της έκθεσης, "να παρουσιάσει τις ανθρώπινες σχέσεις, του μόχθου και της δημιουργίας, των παραδόσεων και της θρησκείας, στην τότε ευημερούσα κοινότητα".

Ο Ανώματος σε ενόπτες

Ο Σάββας Κουρέας μάς εξήγησε ότι η όλη διαδικασία ήταν ιδιαίτερα συναρπαστική, αφού οι γυναίκες της οργάνωσης μάζεψαν εκατοντάδες χιλιάδες φωτογραφίες τις οποίες ο ίδιος περισυνέλεξε και σε συνεργασία με την "Κίνηση" έκαναν μια προσεκτική διαλογή. "Κάναμε", ανέφερε, "ένα διαχωρισμό των φωτογραφιών σε δέκα θεματικές ενότητες και έπειτα ανέλαβα την επεξεργασία τους". Όπως είπε, προσπάθησε να τις κάνει πιο ευδιάκριτες, να τις ψηφιοποιήσει, χωρίς όμως να τις αλλοιώσει ή να "αφαιρέσει" την παλαιότητά τους. Έπειτα εκτύπωσε τις φωτογραφίες και ανέλαβε να τις "στήσει" στην αίθουσα Καστελιώτισσα. "Ο διαχωρισμός σε θεματικές ενότητες", συνέχισε, "ήταν πολύ σημαντικός για να πετύχουμε το ύψος της

έκθεσης". Μας είπε ότι οι θεματικές ενότητες είναι οι εξής:

- **Ασχολίες:** όπου παρουσιάζεται η βιοπάλη των κατοίκων του Ασωμάτου.
- **Εγκλωβισμός:** όπου παρουσιάζεται η ζωή μετά την εισβολή μέχρι και σήμερα.
- **Αφιέρωμα στον πάτερ Ιωάννη Ορφανού:** όπου παρουσιάζεται η ζωή και το έργο του Θεοφιλέστατου Χωρεπισκόπου Μαρωνιτών Κύπρου Ιωάννη Ορφανού με την ευκαιρία των εορτασμών της απονομής του τίτλου "Αποστολικός Πρωτονοτάριος" που του απονεμήθηκε από την Αυτού Αγιότητα Πάπα Ρώμης Βενέδικτο XVI.
- **Σχολική περίοδος:** με φωτογραφίες της τότε εποχής, εστιάζοντας στην περίοδο της δημοτικής εκπαίδευσης.
- **Θεατρικές παραστάσεις:** φωτογραφίες από σκετσάκια τα οποία προετοίμαζαν και παρουσίαζαν οι χωριανοί.
- **Ο Ανώματος πριν το '74:** με εικόνες των σπιτιών του χωριού.
- **Ο Ανώματος μετά τον Ξεριζωμό:** με εικόνες της σημερινής κατάστασης του χωριού.
- **Χαρακτήρες του χωριού:** φωτογραφίες με χωριανούς.
- **Ζωή στο χωριό:** γενικές φωτογραφίες

με στιγμιότυπα από την καθημερινότητα στο χωριό.

■ **Κυπριακός γάμος:** η τέλεση γάμου στο χωριό κατά τα έθιμα και τις παραδόσεις.

Συναισθηματικό ταξίδι

"Προσωπικά ήθελα να δώσω ένα καλλιτεχνικό ύψος", εξήγησε ο Σάββας, "για αυτό και δεν χρησιμοποίησα λεζάντες και άφησα την τέχνη να 'μιλήσει' από μόνη της". "Δεν ήθελα", συνέχισε, "να γίνει ακόμα μια έκθεση κατεχόμενων, αλλά κάτι περισσότερο, το οποίο θα προκαλούσε την ίδια ή ίσως και περισσότερη συναισθηματική φόρτιση". Όπως μας είπε, διαπίστωσε ότι κάθε φωτογραφία από μόνη της δημιουργούσε αμέτρητα συναισθήματα, αφού μόνο και μόνο από την περισυλλογή των φωτογραφιών, άκουσε και βίωσε νοερά μαζί με τις γυναίκες αμέτρητες ιστορίες. "Όλες", είπε, "είχαν και κάτι ξεχωριστό, όλες όμως προκαλούσαν θύμψεις από το παρελθόν και αναπολήσεις γεγονότων".

Έκθεση με ανθρώπινο ύψος

"Το κύριο στοιχείο της έκθεσης", είπε ο επιμελητής, "είναι ότι επικρατεί ο ανθρωποκεντρικός χαρακτήρας. Αυτός ήταν και ο σκοπός και ο δικός μου και των γυναικών". Όπως είπε δεν πρόκειται για μια έκθεση όπου θα μαζευτούν οι χωριανοί του Ασωμάτου για να θυμηθούν τους προγόνους τους, αλλά μια έκθεση όπου ο κόσμος θα μπορέσει να πάει να γνωρίσει το κατεχόμενο χωριό και να μάθει την ιστορία του, τον τρόπο ζωής του, ακόμα και τον τρόπο με τον οποίο τα παιδιά διασκεδάζαν ή οι γυναίκες ντύνονταν και συμπεριφέρονταν. "Δηλαδή", κατέληξε ο Σάββας Κουρέας, "για να απολαύσει κανείς στο έπακρο την έκθεση, το μόνο που χρειάζεται είναι λίγη φαντασία, ενώ παράλληλα πρέπει να αφηθεί στη μαγεία της εικόνας και με μια 'μηχανή του χρόνου' να ταξιδέψει στο παρελθόν του Ασωμάτου".

Η ιστορία του Ασωμάτου

Ο Ανώματος ήταν ένα από τα χωριά που ίδρυσε η μαρωνίτικη κοινότητα στις αρχές του 13ου αιώνα. Το όνομά του το οφείλει στον ασώματο προστάτη του, Μιχαήλ Αρχάγγελο, στο όνομα του οποίου είναι αφιερωμένη η προσιτή και επιβλητική εκκλησία του χωριού. Είναι ιστορικά τεκμηριωμένο ότι οι πρώτοι κάτοικοι του χωριού κατάγονταν από το χωριό Σιαμάτ της περιοχής Τζεπαέλ (Βίβλος) του Λιβάνου. Η παρουσία τους στην Κύπρο αποτέλεσε μια ανάμνηση της γης των προγόνων τους την οποία αναγκάστηκαν κάτω από καταπιεστικές συνθήκες να εγκαταλείψουν. Ονόμασαν και το νέο τους χωριό Σιαμάτ, που με το πέρασμα του χρόνου έδωσε τη θέση του στην αντίστοιχη ελληνική ονομασία Ανώματος.

Η γειτνίαση του χωριού με την πρωτεύουσα και το ευχερές συγκοινωνιακό δίκτυο συνέβαλαν στη σταθερή αύξηση του πληθυσμού του, ιδιαίτερα κατά τις τελευταίες δεκαετίες. Σήμερα, όμως, 35 χρόνια μετά την τουρκική εισβολή, στο χωριό παραμένουν εγκλωβισμένες δύο μόλις ηλικιωμένες γυναίκες.

ΠΛΟΥΣΙΟΣ ΣΕ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ Ο ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ ΣΤΟΝ ΚΟΡΜΑΚΙΤΗ

Τα παιδιά του «Χki fi Sanna» έδωσαν ζωή στον Κορμακίτη

Παλιές όμορφες εποχές, με τους δρόμους γεμάτους από παιδιά που πήγαιναν και έφευγαν από το σχολείο του Κορμακίτη, με φωνές, τραγούδια και παιγνίδι, έζησαν την εβδομάδα 17-22 Αυγούστου 2009 όσοι είχαν την τύχη να βρίσκονται στον Κορμακίτη εκείνες τις μέρες. Εκατόν εβδομήντα παιδιά ηλικίας 5-18 χρόνων έλαβαν μέρος στην κατασκήνωση που διοργανώθηκε από το σωματείο "Χki fi

Sanna" με στόχο την αναβίωση, εκμάθηση και διατήρηση της κυπριακής μαρωνιτικής αραβικής γλώσσας του Κορμακίτη. Ένα μεγάλο εύγε σε όλους τους συντελεστές, ιδιαίτερα όμως στα παιδιά που κατάφεραν μέσα σε μερικές μέρες πολλά. Το παρόν του στην τελική γιορτή έδωσε και ο Γενικός Διευθυντής του Υπουργείου Εσωτερικών Λάζαρος Σαββίδης ο οποίος ήταν καλεσμένος των διοργανωτών.

Διασκέδαση και κολύμπι στον «Κόρνο»

Η παραλία του Κόρνου είχε τις μέρες του Δεκαπενταυγούστου την τιμητική της. Εκατοντάδες παραθεριστές πέρασαν αμέτρητες ώρες στα κρυστάλλινα καταγάλανα νερά της απολαμβάνοντας τα φαγητά και τα δροσερά ροφήματα του «Κούκου». Του φαστφουντάδικου που έδωσε φέτος μια διαφορετική ευχάριστη νότα προσελκύνοντας όλους στην παραδοσιακή παραλία του Κορμακίτη. Θαλασσινές ομπρέλες και κρεβατάκια, jet ski και μακροβούτια συνέταξαν μαζί με την φανταστική «καλύφη» του «Κούκου» ένα πανέμορφο και μοναδικό σκηνικό. Εκεί το βράδυ της Τετάρτης 12 Αυγούστου έστησαν οι παλαιάμοχοι του Κορμακίτη γλέντι μέχρι τις πρωινές ώρες κάτω από το χρυσό φως του Αυγουσιτιάτικου φεγγαριού.

ΣΤΟ ΓΗΠΕΔΟ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΣΤΗΝ ΕΔΡΑ ΤΟΥ Φανταστική η Φιέστα του «Κορμακίτη»

Με μεγάλη επιτυχία πραγματοποιήθηκε το βράδυ της Παρασκευής 14 Αυγούστου 2009 η καλοκαιρινή φιέστα του σωματείου «Κορμακίτης». Το μεγάλο στοίχημα του ΔΣ να στήσει τη φιέστα στο γήπεδο του σωματείου στο χωριό κερδήθηκε τελικά αφού όλα λειτουργήσαν στην εντέλεια και οι 800 και πλέον φίλοι του σωματείου που παρευρέθηκαν απόλαυσαν μια αξέχαστη βραδιά με ποτό, μουσική, τραγούδι και χορό. Εξαιρετική εμφάνιση από τη χορευτική ομάδα του σωματείου. Το σέρβις άψογο ενώ εντυπωσίασε ο πραγματικά σπουδαίος φωτισμός και η όμορφη ορχήστρα. Με ενθουσιασμό υποδέχτηκε ο κόσμος τον Αρχιεπίσκοπο Γιούσεφ Σουέιφ ο οποίος έφθασε στο γήπεδο του Κορμακίτη στις 12.30 τα μεσάνυχτα κατευθείαν από το αεροδρόμιο Λάρνακας.

ΤΟ ΣΩΜΑΤΕΙΟ «ΚΟΡΜΑΚΙΤΗΣ» ΤΑΞΙΔΕΨΕ

Στου Αιγαίου τα νερά

Τριήμερη κρουαζιέρα στα Ελληνικά νησιά διοργάνωσε στα μέσα περασμένου Ιουλίου το σωματείο «Κορμακίτης». Στη κρουαζιέρα, που διοργάνωσε το γραφείο Σελλάς-Φράνσις, συμμετείχαν τριάντα πέντε περίπου μέλη του σωματείου με επικεφαλής τον Πρόεδρο Αντώνη Τουμάζου. Μετά από ένα έντονα διασκεδαστικό ταξίδι το πλοίο έφθασε

στο λιμάνι της Ρόδου όπου οι εκδρομείς πέρασαν μια ολόκληρη μέρα. Το βράδυ ήταν το κάτι άλλο αφού όλη σχεδόν η αποστολή εξόρμησε σε νυκτερινή ρεμπέτικη ταβέρνα της Ρόδου όπου έγινε «το έλα να δεις». Χωρός και τραγούδι μέχρι το πρωί. Λίγες μόνο ώρες μετά την αναχώρηση το βαπόρι μπάρκαρε στο μικρό γραφικό λιμάνι της Σίμης.

Εκεί οι εκδρομείς είχαν την ευκαιρία να περπατήσουν στα στενά δρομάκια του νησιού και να ψωνίσουν τα γνωστά αιγαιοπελαγίτικα δώρα ενώ άλλοι επέλεξαν το νησιώτικο ψαράκι στη παραλία. Στην επιστροφή η κούραση ήταν μεγάλη αλλά πολλά από τα μέλη της αποστολής το έριξαν σε συζητήσεις που κράτησαν ως το πρωί.

ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΝΕΟΛΑΙΑ ΜΑΡΩΝΙΤΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Το πλοίο σάλπαρε για λιμάνια ξένα...

Της Κατερίνας Ι. Κατσιολούδη

21 Αυγούστου, ημέρα Δευτέρα και το πλοίο σάλπαρε για την Καθολική Νεολαία Μαρωνιτών Κύπρου με την συνοδεία του ταξιδιωτικού γραφείου Sella&Francis Travel&Tours γύρω στις 3:30 για Κω-Καστελόριζο.

Πρώτος σταθμός η Κω, όπου τα Μαρωνιτόπαιδα επισκέφθηκαν ένα από τα φημισμένα αξιοθέατα της, τον Πλάτανο του Ιπποκράτη και αργότερα έκαναν τις βόλτες τους στα καταστήματα και στις καφετέριες του νησιού. Το βράδυ διασκεδάσαν στο νυκτερινό μαγαζί Hamam και γυρίζοντας στο πλοίο ακολούθησε συνέχεια στην τρελή διασκέδαση με χορούς, τραγούδια και τουμπερλέκια μέχρι και τις πρωινές ώρες. Δεύτερος και τελευταίος σταθμός το γραφικό Καστελόριζο. Οι 70 περίπου νέοι αφού έκαναν τις βόλτες τους στο λιμάνι κατέληξαν σε ψαροταβέρνα για μεσημεριανό και αργότερα σε καφεστιατόριο για καφέ όπου ακολούθησε και το παραδοσιακό γλέντι. Τη νύκτα τους την πέρασαν διασκεδάζοντας πάνω στο πλοίο αφού είχαν ήδη βάλει πλώρη για Κύπρο στην οποία έφτασαν στα 9 το πρωί.

Πιστεύω πως το ταξίδι αυτό έφερε τους νέους της Μαρωνιτικής Κοινότητας ακόμη πιο κοντά και πως η καθιέρωση της καλοκαιρινής κρουαζιέρας από το συμβούλιο της ΚΝΜΚ είναι μια πολύ καλή ενέργεια για τους νέους και τους ευχαριστούμε.

Ένα αλφάβητο για την Κυπριακή Μαρωνιτική Αραβική

Του
**Αλεξάντερ
Μποργκ**

Τμήμα Εβραϊκής
Γλώσσας
Πανεπιστήμιο
Ben Gurion-
Negev

Η Κυπριακή Μαρωνιτική Αραβική είναι ένα ιδιαίτερο παραδοσιακό τοπικό ιδίωμα που ομιλείται από τους κατοίκους του χωριού Κορμακίτης στη Βορειοδυτική Κύπρο. Παρά την αδιαμφισβήτητη αραβική της προέλευση, η τοπική αυτή διάλεκτος εξελίχθηκε ανεξάρτητα, από τον καιρό του Μεσαίωνα, μέσα σε ένα ελληνόγλωσσο περιβάλλον. Ωστόσο, η αυτόνομη ανάπτυξη της φαίνεται πως έχει αρχίσει πριν από τη μεταφορά της στον Κυπριακό χώρο. Έτσι το φωνητικό σύστημα της ΚΜΑ παρουσιάζει, από την άποψη της Αραβικής, ένα μοναδικό χαρακτηριστικό γνώρισμα: την απουσία του ηχηρού υπερωικού εξακολουθητικού συμφώνου gayn. Το σημερινό 'ayn στην ΚΜΑ είναι η αντανάκλαση της συγχώνευσης του Αραβικού gayn και του 'ayn.

Μέσα στο Ελληνικό κοινωνικο-πολιτιστικό της περιβάλλον, η ΚΜΑ έχει επίσης προσλάβει ένα σύνολο φωνολογικών,

μορφολογικών και λεξιλογικών χαρακτηριστικών τα οποία είναι ακατανόητα στους Αραβόφωνους. Έχοντας την ιστορική της ανάπτυξη μακριά από την οικογένεια των Αραβικών διαλέκτων και τα μη αραβικά χαρακτηριστικά που προσέλαβε μέσω της γλωσσικής επαφής, η ΚΜΑ απέκτησε την ιδιότητα μιας ανεξάρτητης γλώσσας, μοιάζοντας από την άποψη αυτή, με άλλα περιφερειακά τοπικά ιδιώματα της Αραβικής: Ισπανικά αραβικά, Μαλτέζικα, Ανατολικά αραβικά κλπ.

Με δεδομένη την αναλογικά μικρή ομιλούσα κοινότητά της, γίνεται φανερό ότι η διάσωση της ΚΜΑ δεν μπορεί να εγγυηθεί δια μέσου της γενεαλογικής μεταβίβασης όπως συνέβαινε στο παρελθόν, ειδικότερα από τότε που όλοι οι ομιλούντες την ΚΜΑ χειρίζονται με άνεση την Ελληνική, και υπάρχει ο κίνδυνος να μεταποτισθούν σ' αυτή την πλειοψηφούσα γλώσσα στις προσεχείς δεκαετίες. Η Κοινότητα όμως της ΚΜΑ έχει αποφασίσει να καλλιεργήσει τη γλώσσα της και ως ένα γρα-

πτό μέσο έκφρασης, και το αλφάβητο που ακολουθεί προτείνεται για το σκοπό αυτό:

A, a - B, b - C, c - D, d - Δ, δ - E, e - F, f - G, g [or G, gl] - X, x - I, i - J, j - K, k - L, l - M, m - N, n - O, o - P, p - R, r - S, s - T, t - Θ, θ - U, u - V, v - W, w - Y, y - Z, z.

Το ηχητικό σύστημα της ΚΜΑ αποτελείται από ένα σύνολο δεκαοχτώ συμφώνων, πέντε μονοφθόγγων (φωνηέντων) και πέντε δίφθογγων. Το αλφάβητο που προτείνεται εδώ περιλαμβάνει επίσης σύμβολα από ήχους που υπάρχουν αποκλειστικά στα ελληνοκυπριακά, όπως το < c > και το < g >, που αντιστοιχούν ηχητικά με τα σύμβολα του Διεθνούς Φωνητικού Αλφαβήτου [tʃ] και [ŋ].

Επειδή, αντίθετα από τις περισσότερες αραβικές διαλέκτους, η ΚΜΑ δεν έχει μακρά φωνήεντα, έχει διατηρήσει τα μακρά στοιχεία στα σύμφωνα. Μακρά σύμφωνα αναπαριστώνται μέσω διπλασια-

σμού, ο οποίος στην ΚΜΑ είναι μορφολογικά και συντακτικά ενδεικτικός: kad-der (αυτός μέτρηση) t-tarḡ (το δρόμο)[tarḡ-δρόμος]. Έτσι, για παράδειγμα, στη δεύτερη λέξη, ο διπλασιασμός του αρχικού συμφώνου δείχνει την παρουσία του οριστικού άρθρου.

Τονισμός της λέξης στην ΚΜΑ υπάρχει οπουδήποτε στα Αραβικά εμφανίζεται μακρά συλλαβή. Στην ΚΜΑ ο τόνος πέφτει τις περισσότερες φορές στην πρότελευταία συλλαβή και δε χρειάζεται να δείχνεται σ' αυτή τη θέση. Εισηγούμαι εδώ, ο τονισμός να περιορίζεται στις περιπτώσεις που πέφτει στην αρχική ή στην τελευταία συλλαβή: rkiḡniḡter maḡtur... Οι δίφθογγοι μπορούν κάλλιστα να αναπαρασταθούν με το φωνήεν + το ημίφωνο [y] και [w]: raḡt(σπίτι), ḡawm(σήμερα), καθώς η ακολουθία [ai] και [au] συγκρατιέται καλύτερα από δι-συλλαβες ενότητας: xaīti=ο αδελφός μου (τρεις συλλαβές), nauḡ = τοποθεσία (δύο συλλαβές).

ΝΕΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ - ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ

Του π. Αντώνη Φραγκίσκου

ΚΛΗΣΗ ΡΗΜΑΤΩΝ

pintsakker = κλειδώνομαι

Ενεστώτας

Ana pintsakker= εγώ κλειδώνομαι
Int pittintsakker = εσύ κλειδώνεσαι
Inti pittintsakkri = εσύ κλειδώνεσαι (θηλ)
Ouo rkintsakker = αυτός κλειδώνεται
Ie pittintsakker = αυτή κλειδώνεται
Naxni mannintsakker = εμείς κλειδωνόμαστε
Indou pittintsakkrou = εσείς κλειδώνεστε
Innen rkintsakkrou = αυτοί, αυτές, αυτά κλειδώνονται

Παρατατικός

Ana koundintsakker = εγώ κλειδωνόμουν
Int koundintsakker = εσύ κλειδωνόσουν
Inti kountintsakkri = εσύ κλειδωνόσουν (θηλ)
Ouo kanyintsakker = αυτός κλειδωνόταν
Ie kandintsakker= αυτή κλειδωνόταν
Naxni kouannintsakker =εμείς κλειδωνόμαστε
Intou koundintsakkrou = εσείς κλειδωνόσαστε

Innen kanyintsakkrou = αυτοί, αυτές, αυτά κλειδώνονταν

Μέλλοντας

Ana ttantsakker = εγώ θα κλειδωθώ
Int ttantsakker = εσύ θα κλειδωθείς
Inti ttantsakkri = εσύ θα κλειδωθείς (θηλ)
Ouo tteintsakker = αυτός θα κλειδωθεί
Ie ttantsakker = αυτή θα κλειδωθεί
Naxni ttannintsakker = εμείς θα κλειδωθούμε
Intou ttantsakkrou = εσείς θα κλειδωθείτε
Innen tteintsakkrou = αυτοί, αυτές, αυτά θα κλειδωθούν

Αόριστος

Ana ntsakkirt = εγώ κλειδώθηκα
Int ntsakkirt = εσύ κλειδώθηκες
Inti ntsakkirti = εσύ κλειδώθηκες (θηλ)
Ouo ntsakker = αυτός κλειδώθηκε
Ie ntsakkret = αυτή κλειδώθηκε
Naxni ntsakkirna= εμείς κλειδωθήκαμε
Intou ntsakkirtou = εσείς κλειδωθήκατε

Innen ntsakkrou = αυτοί, αυτές, κλειδώθηκαν

Υποθετικός παρατατικός

Ana kountantsakker = εγώ θα κλειδωνόμουν
Int kountantsakker = εσύ θα κλειδωνόσουν
Inti kountantsakkri = εσύ θα κλειδωνόσουν (θηλ)
Ouo kanteintsakker = αυτός θα κλειδωνόταν
Ie kantantsakker = αυτή θα κλειδωνόταν
Naxni kountannintsakker= εμείς θα κλειδωνόμαστε
Intou kountantsakkrou = εσείς θα κλειδωνόσαστε
Innen kanteintsakkrou= αυτοί, αυτές, αυτά θα κλειδωνόνταν

Προστακτική

int ntsakker = εσύ κλειδώσου
inti ntsakkri = εσύ κλειδώσου (θηλ.)
intou ntsakkrou = εσείς κλειδωθείτε

Μετοχή

Mpsakker = κλειδωμένος
Mpsakkre = κλειδωμένη
Mpsakkrin = κλειδωμένοι, ες, α

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Exen xxar exli ntsakkrou xost l'pait

= μια μέρα οι γονείς μου κλειδώθηκαν μέσα στο σπίτι

Simce xisson tikki, rax ou fataxillon

= άκουσε την φωνή τους ο Τίκκης, πήγε και τους άνοιξε

Ntourou ta la tattintsakkrou java

= προσέξτε να μην κλειδωθείτε στο σπίτι

Tzannaro ntsakker java ou fatxitillou marikka

= Ο Τζιάνναρος κλειδώθηκε στο σπίτι του και του άνοιξε η Μαρίκκα

Adak l`xmar o tvaxxar mpsakker xost l`stapl

= Εκείνος ο γάιδαρος είναι ολημερίς κλειδωμένος μέσα στον στάβλο

L`kouelles enne mpsakrin fil`mantra

= τα πρόβατα είναι κλειδωμένα στη μάντρα

L`kassis macu xa ku mpsakker

= Ο ιερέας κρατεί το στόμα του κλειδωμένο

Maritsa lixa kalba mpsakker

= Η Μαρίτσα έχει την καρδιά της κλειδωμένη

L`xrami o mpsakker fillxaps

= Ο κλέφτης είναι κλειδωμένος στην φυλακή

Pape mpsakkre = πόρτα κλειδωμένη

Taka mpsakkre = παράθυρο κλειδωμένο

Piout mpsakkrin= σπίτι κλειδωμένα

SINGWAYS
AFFORDABLE
LUXURY

Nicosia: 20-22, 28th October Str., 2414 Makedonitissa, t. 22658268, Pafos: Mesoyia Avenue, t. 26923501, Dherynia: 5380, 66 Eleftherias Street, t. 23821080, Larnaca: Yiannou Kranidioti 2, shop 1, Larnaca 6045, t. 24689888

MOTORAMA

Address: Pericleous 106
Telephone: 22441660
Mobile: 99622407, 99611473, 99653409
Fax: 22441661

E-mail: motorama@cytanet.com.cy
Website: www.motorama.cyauto.cy
Website: www.motorama.com.cy

ΜΙΛΑ ΣΤΟΝ «Τ» Ο ΠΑΣΙΓΝΩΣΤΟΣ ΖΟΡΝΕΤΖΙΗΣ ΑΝΤΡΕΑΣ ΣΚΟΥΛΛΟΥ

Ποιος άκουσε τον ζορνέ του και δεν μαγεύτηκε; Ποιος δεν χόρευε και ποιος δεν τον χειροκρότησε; Ο Αντρέας ο Ζορνετζιής ο Μαρωνίτης όπως τον ξέρει όλη η Κύπρος ή ο Αντρίκκος του Τριφίλλη (ο Καουτσάντρινκος) όπως καλύτερα τον ξέρουν οι Μαρωνίτες. Αυτός ο μάγος του ζορνέ, που από τα έντεκα του χρόνια

κρατώντας το μικρό ανατολίτικο οργανάκι στα χέρια του σκορπά το γλέντι και τη χαρά. Ο Αντρέας Σκούλλου αποτελεί αδιαμφισβήτητο μέρος της μουσικής κουλτούρας των Μαρωνιτών της Κύπρου. Η μοναδική μαεστρία με την οποία χειρίζεται το ανατολίτικο οργανάκι έχει ταυτίσει το όνομα του με τον ζορνέ. Και όπως ο

ίδιος εκμυστηρεύεται στον «Τ» παίζει με τον ίδιο ζορνέ από το 1967. Μεγάλο μάλιστα ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα όσα ο Αντρέας Σκούλλου αναφέρει για τον ρόλο που διαδράματισε ο ζορνές στα σκληρά χρόνια του εγκλωβισμού στον Κορμακίτη από το 1974 έως το 1977. Αυτός ο ζορνές μάγεψε και τους στρατηγούς!

Ερ. Κύριε Σκούλλο πότε ξεκινήσατε να ασχολείστε με τον ζορνέ και τι ήταν αυτό που σας ώθησε σε αυτό το όχι και τόσο συνηθισμένο όργανο;

Απ. Αρχικά είχα ασχοληθεί με το πιγκιάβλι (φλογέρα). Ήμουν τότε έντεκα χρονών. Μόνος μου. Παρακολουθούσα και τον αδελφό μου τον Κοτσιρά ο οποίος ήταν καλός στο πιγκιάβλι. Τελικά έμαθα πολύ καλό πιγκιάβλι και σε ηλικία δεκατεσσάρων χρόνων είχα πάει σε κάποιους αρραβώνες στην Αγία Ειρήνη όπου είδα ένα Τούρκο να παίζει τον ζορνέ. Με εντυπωσίασε πραγματικά και τον πήλσασα. Με είδε ο Τούρκος που τον έβλεπα με θαυμασμό και με ρώτησε στα Τουρκικά από που είμαι. Του είπα ότι είμαι από τον Κορμακίτη και με ρώτησε αν παίζω κάποιο όργανο. Του είπα ότι παίζω πολύ καλό πιγκιάβλι. Μου έδωσε τότε τον ζορνέ και μου είπε παίξε το όπως παίζεις το πιγκιάβλι και μην φοβηθείς. Έτσι και έγινε. Το συνήθισα από τα πρώτα λεπτά που το πήρα στα χέρια μου. Από την πρώτη μέρα που το έπιασα στα χέρια μου κατάφερα να συνοδεύσω το αντρόγγυνο στο Τζαμί.

Ερ. Εκείνη την ίδια μέρα συνοδεύσατε το ζευγάρι;

Απ. Μάλιστα. Έπαιξα εκείνο το κομμάτι που παίζω μέχρι σήμερα όταν βάζουμε το ζευγάρι στη πίστα. Το ήξερα στο πιγκιάβλι και το έπαιξα στον ζορνέ. Μιλάμε τώρα για το 1964. Δηλαδή πριν σαράντα πέντε χρόνια. Στην Αγία Ειρήνη. Τότε έκανα τον πρώτο βήμα στον ζορνέ. Μετά θυμάμαι δούλεψε ο αδερφός μου ο Νίνος τνεκετζής στην πράσινη γραμμή στη Λευκωσία και εκεί είχε και πολλούς Τούρκους. Μιλάμε τώρα για το 1967. Τότε του είχα πει και μου αγόρασε ένα ζορνέ από τους Τουρκομαχαλλάδες. Στο μεταξύ ένας άλλος χωριανός μας ο Γεννιόψης είχε ένα πολύ καλό ζορνέ που του το είχε κάνει ο Χασάνης του Μέχμετου. Του το είχε κάνει δώρο αν και ο Γεννιόψης δεν έπαιζε και πολύ ζορνέ. Έπαιζε έτσι κανένα δύο τραγούδια. Εγώ επειδή άρχισα να παίζω πολύ καλά τον ζορνέ πρότεινα στον Γεννιόψη να μου τον πουλήσει. Αρχικά αρνήθηκε επειδή ήταν δώρο. Στη συνέχεια όμως τον ζάλιζα κάθε μέρα και μου τον έδωσε αν δεν κάνω λάθος για τρεις ή τέσσερις λίρες. Το 1967. Πήρα λοιπόν με μεγάλο καμάρι τον ζορνέ και με αυτό παίζω ως τώρα. Είναι φτιαγμένος στις 11 Μαρτίου του 1959.

Ερ. Είναι δηλαδή ο ίδιος ζορνές που πήρατε τότε από τον Γεννιόψη;

Απ. Ναι. Ο ίδιος. Μιλάμε τώρα για πενήντα χρόνια ζωής αυτός ο ζορνές. Όσους και είν δοκίμασα αυτόν δεν τον αλλάζω με τίποτα.

Ερ. Και μετά τι έγινε; Αρχίσατε να παίζετε συστηματικά;

Απ. Βέβαια μετά άρχισα και τις δημόσιες εμφανίσεις. Έπαιξα τότε στον Βαβυλά. Το πασιγνωστο τότε κέντρο της Κερύνειας πάνω στη θάλασσα. Εκεί στο Βαβυλά έσπασαν μάλιστα οι αμυγδαλές μου. Έπαιζα τέσσερις μέρες συνέχεια μέρα και νύκτα. Παρασκευή, Σάββατο, Κυριακή και Δευτέρα. Όταν επέστρεψα στο χωριό δεν ένωθα καλά. Πήγα μεσάνυκτα με τον Νάκη του Σκούλλου στην Λευκωσία και ξηπνήσαμε τον γιατρό τον Παμποριδίη. Μόλις με είδε μου είπε αμέσως στο χειρουργείο και

«Με ξέρουν όλοι ως ο Αντρέας ο Ζορνετζιής ο Μαρωνίτης»

έσπασαν οι αμυγδαλές σου από το παίξιμο του ζορνέ. Αν καθυστερούσαμε τότε ακόμη λίγο όπως μας είπε ο γιατρός θα μπορούσε και να πεθάνω αφού είχε ανοίξει εσωτερική αιμορραγία.

Ερ. Άρα λοιπόν έμενες στον Κορμακίτη και έπαιζες τα Σαββατοκύριακα στον Βαβυλά; Είχες για τα καλά εδραιωθεί ως ζορνετζιής;

Απ. Όχι δεν έπαιζα σταθερά στον Βαβυλά. Πήγαινα όταν είχαν πάτρυ. Είχα πλέ-

ον γίνει γνωστός σε όλη την Κερύνεια και με φώναζαν. Ήταν και το κέντρο «Οι Μύλοι» στην Λάπηθο. Όπου υπήρχε μεγάλος γάμος, ή χορός έπρεπε να φωνάξουν του Αντρίκκου του Μαρωνίτη του Ζορνετζιή. Το ίδιο συνέβαινε και στον Κορμακίτη. Τότε ξέρετε ο Κορμακίτης ήταν πάνω στις δόξες του. Μιλάμε από το 1967 έως το 1974. Κάθε γάμος που γινόταν ήταν μεγαλύτερος από τον άλλο. Από τα ξεχωριστά γεγονότα ήταν οι Μασκες (Σήκωσες). Απίστευτα πράγματα. Δεν περιγράφονται. Διασκεδάζε

ο κόσμος με κουμπάρε για μέρες ολόκληρες. Ασταμάτητα.

Ερ. Μετά ήρθε το 1974. Που σας βρήκαν τα τραγικά γεγονότα;

Απ. Στον Κορμακίτη. Και μάλιστα ο ζορνές έχει την δική του ιστορία και την δική του συμβολή στα γεγονότα που ακολούθησαν το 1974. Μόλις μας είχαν περικυκλώσει οι Τούρκοι και μαζευτήκαμε όλοι είχαμε τότε γνωριστεί με κάποιους αξιωματικούς. Τους πήραμε θυμάμαι τότε στον

αδελφό μου τον Μερακλή. Εγώ μιλούσα και λίγα Τουρκικά και τους είχα πει ότι παίζω ζορνέ. Ξέρετε είναι Τουρκικό όργανο ο ζορνές. Άρχισα να παίζω ζορνέ και να διασκεδάζουμε. Με αυτό τον τρόπο φιλέψαμε μαζί τους και μας πήραν από καλό μάτι. Εγώ έκανα τρία χρόνια εγκλωβισμένος. Έφυγα από τον Κορμακίτη το 1977. Σε αυτά τα δύσκολα χρόνια με τον ζορνέ κάναμε φιλίες και γνωριμίες και μπορέσαμε να περάσουμε όσο το δυνατό καλύτερα με τις τότε δύσκολες συνθήκες. Δεν υπήρχε επαφή με τον Ελληνικό τομέα.

Ερ. Όταν ο ζορνές είχε τον δικό του ρόλο την εποχή του σκληρού εγκλωβισμού;

Απ. Πολύ σημαντικό ρόλο. Όσο δε μπορείτε να φανταστείτε. Θυμάμαι ο μεγάλος ο Κκουμαντάς (στρατηγός) με έμαθε και δε με ξαπολούσε ούτε μέρα. Με έβαζε στο τζιπ και μου έδινε γυρούς. Ήταν μεγάλος λάτρης του ζορνέ. Με πήρε τότε και έπαιξα στο γάμο ενός φίλου του στο Διόριος. Του Μουχτάρη του Διορίου. Το εκτίμησε πολύ. Ξέρετε μέσα σε εκείνη την κατάσταση ήταν σημαντικό να σε πάρουν από καλό μάτι. Ευτυχώς ο ζορνές ήταν κάτι που τους άρεσε και βοήθησε την κατάσταση.

Ερ. Το 1977 μετακινείστε πλέον στις ελεύθερες περιοχές. Μαζί σας και ζορνές;

Απ. Βέβαια. Είπαμε ο ζορνές που πήρα από τον μακαρίτη τον Γεννιόψη. Με αυτό παίζω μέχρι και σήμερα. Σε λίγους μήνες που πέρασα απ' εδώ αρραβωνιάστηκα και παντρεύτηκα. Την πρώτη χρονιά που ήρθα εδώ στις σήκωσες ήμουν μόνος μου εντελώς. Δεν το χώνευα με τίποτα. Από το κάχι μου αρρώστησα. Είμαστε μαθημένοι διαφορετικά εμείς ξέρετε. Οι σήκωσε ήταν για μας η γιορτή της διασκέδασης. Έφαγα τότε ένα δύο χωριανούς δεν τους βρήκα. Έκατσα λοιπόν μόνος μου, έβαλα κοντά μου την πτόσα με το κονιάκ και ξεκίνησα. Δεν θα το πιστέψετε. Μέθυσα από μόνος μου και από τον ζορνέ μαζεύτηκε εδώ όλος ο συνοικισμός. Έτσι έγινα πιο γνωστός και στη Λεμεσό ως ο Αντρέας ο Ζορνετζιής ο Μαρωνίτης. Από τότε πα ξεκίνησα να παίζω ζορνέ σε όλη την Κύπρο. Από άκρη σε άκρη.

Ερ. Έκτοτε λοιπόν γίνετε πασιγνωστος. Παίζατε σε όλη την Κύπρο;

Απ. Βέβαια. Σε χορούς, σε γάμους, σε πανηγύρια παντού. Αρχικά έπαιζα μόνος μου και μετά όταν κάναμε με τα παιδιά την ορχήστρα «ζορνές» έπαιζα με την ορχήστρα που παίζω έως και σήμερα.

Ερ. Με τα παιδιά τι γίνεται υπάρχει κάποιος διάδοχος στον ζορνέ;

Απ. Όχι. Κανένας.

Ερ. Είναι κάτι όλα αυτά τα χρόνια που θυμάσαι έντονα;

Απ. Κοίταξε εγώ παίζω τον ζορνέ επειδή μου αρέσει. Και τα παιδιά μου το ίδιο. Το κάνουμε όχι για τα χρήματα αλλά γιατί μας αρέσει. Είναι το μεράκι που λέμε. Γι' αυτό και εγώ προσωπικά νοσταλγό εκείνες τις αγνές διασκεδάσεις που κάναμε παλιά. Ήταν το κάτι άλλο. Τότε οι άνθρωποι ήταν τοιάκκοι. Τώρα χάλασε ο κόσμος. Όλοι για το χρήμα. Δεν υπάρχει το αίσθημα. Το μεράκι. Θα ήθελα πολύ να γύριζε το ρολόι πίσω και να είμαστε στον Κορμακίτη των διασκεδάσεων. Ειλικρινά.

ΥΠΕΡΦΑΓΙΑ

Υπάρχει τρόπος να την νικήσετε!

Σε πολλούς ανθρώπους η συναισθηματική κατάσταση επηρεάζει την όρεξη για φαγητό. Η συναισθηματική υπερφαγία... χαρακτηρίζεται από μια ακατάσχετη επιθυμία για φαγητό που προκύπτει όταν υπάρχουν δύσκολες ψυχολογικές καταστάσεις όπως το στρες, ο θυμός, το άγχος, η μοναξιά, η λύπη και η πλήξη

Η συμπεριφορά της υπερφαγίας, που μπορεί να γίνεται ενσυνείδητα ή ασυνείδητα, υπολογίζεται ότι είναι η συχνότερη διατροφική διαταραχή. Η υπερβολική κατανάλωση φαγητών που συνοδεύει τη συναισθηματική υπερφαγία είναι αιτία υπερβολικού βάρους σώματος και παχυσαρκίας

Το πρόβλημα γίνεται ακόμη δυσκολότερο, από το γεγονός ότι στη διατροφική αυτή διαταραχή γίνεται επιλεκτικά μεγαλύτερη κατανάλωση τροφίμων πλούσιων σε θερμίδες, όπως τα γλυκά και τα λιπαρά. Επίσης υπάρχει προτίμηση για αλμυρά εδέσματα.

Η διαδικασία της κατανάλωσης φαγητού γίνεται πλέον ένας τρόπος διαφυγής ή περισπασμού από το πρόβλημα που απασχολεί το άτομο. Φαίνεται ότι μερικά τρόφιμα έχουν εθιστικές ιδιότητες. Η πρόσληψη μερικών εδεσμάτων, όπως για παράδειγμα η σοκολάτα, είναι πιθανόν να προκαλεί την απελευθέρωση στον οργανισμό ουσιών όπως τα οπιοειδή σε πολύ μικρές ποσότητες. Οι ουσίες αυτές προκαλούν προσωρινά ευχαρίστηση που είναι αντισταθμιστική στην κακή ψυχολογική κατάσταση του ατόμου. Η έστω και προσωρινή ανακούφιση από άσχημα συναισθήματα εξαιτίας κατανάλωσης εδεσμάτων, ιδιαίτερα πλούσιων σε θερμίδες, δημιουργεί στο άτομο συναισθηματική υπερφαγία. Το πρόβλημα που δημιουργείται είναι όμως διττό. Αφενός η ανακούφιση είναι μόνο προσωρινή. Σταματώντας την πρόσληψη φαγητού, η προσοχή επανέρχεται στις σκοτούρες.

Αφετέρου, προστίθενται στο σώμα περιττά κιλά. Σύντομα επέρχεται η παχυσαρκία και μαζί νέα άσχημα ψυχολογικά αισθήματα λόγω κακής σωματικής εικόνας και ενοχής που αφορούν στη συμπεριφορά υπερφαγίας. Στη συναισθηματική υπερφαγία είναι δυνατόν να ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα ελέγχου της διατροφικής συμπεριφοράς. Είναι σημαντικό οι άνθρωποι να μάθουν να αναγνωρίζουν την πραγματική πείνα από τη συναισθηματική ανάγκη

κη για να φάνε κάτι. Δεν είναι δύσκολο να καταλάβουν όταν θέλουν να φάνε εάν αυτό οφείλεται στο ότι δεν έχουν φάει για πολλές ώρες και έχουν πραγματικά ανάγκη φαγητού ή εάν απλώς νιώθουν την ακατάσχετη έλξη να καταναλώσουν κάποιο έδεσμα γιατί αυτό στην ουσία θα τους κάνει να νιώσουν καλύτερα. Η αναγνώριση των συνθηκών κάτω από τις οποίες αρχίζουν να τρώνε γρήγορα και υπερβολικά μπορεί να τους επιτρέψει να αναπτύξουν αντιτάσεις εναντίον της συναισθηματικής υπερφαγίας. Μπορεί για παράδειγμα για μερικές μέρες να καταγράφουν πότε, τι, και πόσο τρώνε. Ταυτόχρονα, η καταγραφή των συναισθημάτων τους, όταν καταναλώνουν τα φαγώσιμα, θα τους επιτρέψει να αναγνωρίζουν συγκεκριμένες καταστάσεις οι οποίες τους σπρώχνουν στην υπερφαγία. Η αναγνώριση της έλξης για φαγητό, λόγω συγκεκριμένων καταστάσεων, μπορεί να βοηθά τα άτομα με συναισθηματική υπερφαγία να βρίσκουν άλλους τρόπους καταπολέμησης των άσχημων ψυχολογικών καταστάσεων που βιώνουν. Για παράδειγμα, αντί να τρέξουν στο ψυγείο, μπορούν να επιλέξουν να μιλήσουν με κάποιο φίλο. Επίσης είναι καλό να περιορίζεται η αποθήκευση ή η αγορά γλυκών, λιπαρών και αλμυρών εδεσμάτων τα οποία έχει κάποιος τάση να καταναλώνει επιλεκτικά όταν έχει συναισθηματική υπερφαγία. Ακόμη όταν υπάρχει η ακατάσχετη επιθυμία να φάει κάτι, είναι προτιμότερο να τρώει τρόφιμα με λίγες θερμίδες και λιπαρά. Η ξεκούραση, ο καλός ύπνος και η τακτική σωματική άσκηση, βοηθώντας το σώμα να βρίσκεται σε καλύτερη φυσική κατάσταση, προστατεύουν από την ψυχολογική καταπόνηση, απομακρύνοντας έτσι τον κίνδυνο της υπερφαγίας. Κανένας δεν είναι τέλειος και ούτε μπορούμε πάντοτε να εφαρμόσουμε όλα αυτά που πρέπει. Επικενρωθείτε στα θετικά που πετυχαίνετε, πάρτε κουράγιο, μη σταματάτε την προσπάθειά σας και συνεχίστε την καταπολέμηση της συναισθηματικής υπερφαγίας, για να έχετε μια πιο ευχάριστη ζωή με καλύτερη υγεία.

Η παράλειψη του πρωινού «προσθέτει» βάρος

Είναι γνωστό ότι εάν παραλείψουμε το πρωινό γεύμα θα καταναλώσουμε περισσότερες θερμίδες κατά τη διάρκεια της ημέρας. Νεότερη μελέτη του Imperial College London εξηγεί γιατί συμβαίνει αυτό. Οι ερευνητές εξέτασαν την εγκεφαλική λειτουργία 20 υγιών ενηλίκων που δεν αντιμετώπιζαν πρόβλημα παχυσαρκίας. Κάνοντας χρήση της λειτουργικής μαγνητικής τομογραφίας (fMRI), μελέτησαν τη ροή του αίματος στον εγκέφαλο των εθελοντών και επιχειρήσαν να δουν κατά πόσο οι διατροφικές συνήθειες επηρεάζουν το κέντρο ανταμοιβής του εγκεφάλου. Οι συμμετέχοντες υποβλήθηκαν στην εξέταση, αφού προηγουμένως δεν είχαν φάει πρωινό. Κατά τη διάρκεια της εξέτασης, οι ερευνητές τούς έδειξαν φωτογραφίες με τρόφιμα υψηλής (πίτσα, κέικ, σοκολάτα) και χαμηλής θερμιδικής αξίας (λαχα-

νικά, σαλάτα, ψάρια). Αυτό που παρατήρησαν ήταν ότι, όταν οι εθελοντές έβλεπαν τρόφιμα με πολλές θερμίδες, το κέντρο ανταμοιβής του εγκεφάλου τους ήταν περισσότερο δραστήριο. Όταν όμως οι συμμετέχοντες 90 λεπτά πριν υποβληθούν στην εξέταση είχαν καταναλώσει πρωινό, οι επιστήμονες παρατήρησαν κάτι διαφορετικό. Το κέντρο ανταμοιβής του εγκεφάλου τους δεν φάνηκε να έχει καμία σημαντικά μεγαλύτερη δραστηριότητα, όταν οι εθελοντές έβλεπαν τις φωτογραφίες με τα υψηλής θερμιδικής αξίας τρόφιμα. Επίσης, οι συμμετέχοντες κλήθηκαν να εκτιμήσουν την 'έλξη' που ένιωθαν από τα τρόφιμα. Όταν είχαν παραλείψει το πρωινό, τις πρώτες θέσεις των προτιμήσεών τους κατείχαν οι τροφές με τις περισσότερες θερμίδες. Αντίθετα, όταν είχαν καταναλώσει το πρώτο γεύμα της ημέρας, δεν παρατηρήθηκε ιδιαίτερη προτίμηση στα υψηλής θερμιδικής αξίας τρόφιμα. Οι επιλογές των εθε-

λωντών επιβεβαίωσαν τα ευρήματα της απεικονιστικής εξέτασης. "Τα αποτελέσματα της μελέτης που κάναμε ενισχύουν την άποψη ότι ένα υγιεινό πρωινό αποτελεί μέρος της πρόληψης μέσω της διατροφής και συμβάλλει στην αντιμετώπιση της παχυσαρκίας. Όταν οι άνθρωποι παραλείπουν γεύματα, ιδιαίτερα το πρώτο της ημέρας, οι αλλαγές που συμβαίνουν στη λειτουργία του εγκεφάλου επιβραδύνουν την απώλεια κιλών ή ακόμη και ενισχύουν την αύξηση του σωματικού βάρους", αναφέρει ο Tony Goldstone από το Imperial College London. Οι ερευνητές ελπίζουν ότι τα αποτελέσματα της μελέτης τους θα βοηθήσουν στο μέλλον στην ανάπτυξη φαρμάκων για την απώλεια βάρους, που θα στοχεύουν στο κέντρο ανταπόδοσης του εγκεφάλου. Τα αποτελέσματα της μελέτης παρουσιάστηκαν στο 91ο ετήσιο συνέδριο της Ενδοκρινολογικής Εταιρείας, που διεξήχθη στην Ουάσινγκτον.

Μέγας φίλος του ποδοσφαίρου

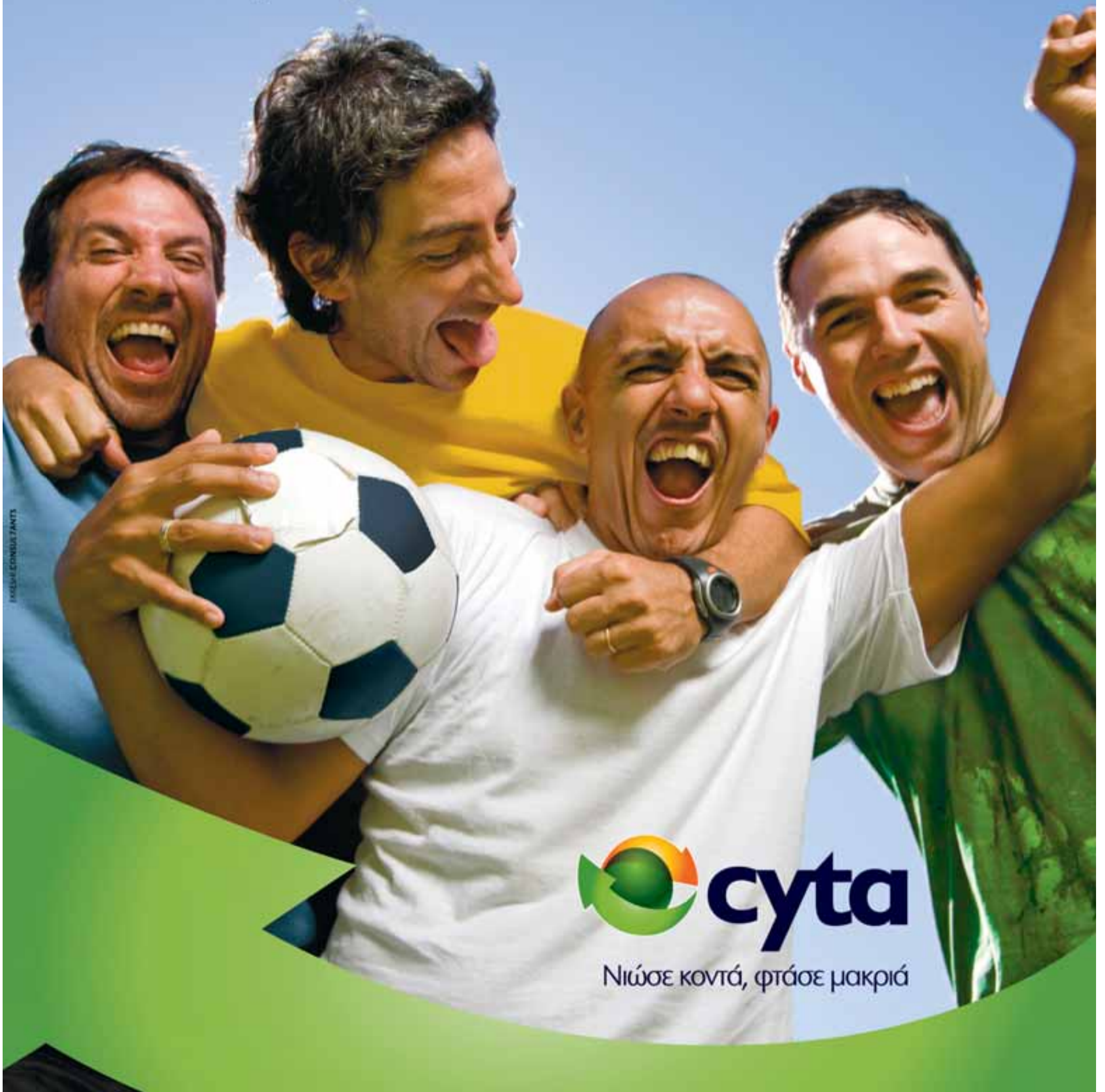
Αγαπάμε και στηρίζουμε τον αθλητισμό.

Αγαπάμε τη μεγάλη ιδέα 'Να σέβεσαι και να στηρίζεις τη διαφορετικότητα'.

Γι αυτό και δεν βλέπουμε αντιπάλους, αλλά μόνο φιλάθλους.

Η ομάδα είναι μία: Το ποδόσφαιρο! Και σε αυτή την ομάδα χωράνε όλα τα χρώματα!

www.cyta.com.cy

 cyta

Νιώσε κοντά, φτάσε μακριά